

Додаток
до рішення Арцизької міської ради
від 15 грудня 2023 року №2005-VIII

ПРОГРАМА
соціально-економічного розвитку
Арцизької міської територіальної громади
на 2024 рік

м. Арциз
2023 рік

ЗМІСТ

	Вступ	3
1.	Аналіз та динаміка соціально-економічного та культурного розвитку Арцизької міської територіальної громади за попередній період	4
2.	Пріоритетні напрямки та завдання соціально-економічного розвитку на 2024 рік	24
2.1	Податково-бюджетна діяльність	
2.2.	Економічний розвиток та інвестиційна діяльність	24
2.3.	Цифрова трансформація громади та надання адміністративних послуг	25
2.4.	Управління об'єктами комунальної власності та земельні відносини	26
2.5.	Житлово-комунальна сфера, дорожньо-транспортне господарство та благоустрій	27
2.6.	Будівництво та житлова політика	29
2.7.	Енергозбереження та енергоефективність	31
2.8.	Соціально-економічна сфера	32
2.8.1.	Демографічна ситуація, розвиток ринку праці	32
2.8.2.	Грошові доходи населення, заробітна плата, легалізація заробітної плати та погашення заборгованості з її виплати	33
2.8.3.	Соціальне забезпечення	33
2.9.	Гуманітарна сфера	35
2.9.1.	Освіта	35
2.9.2.	Підтримка сім'ї, дітей та молоді	35
2.9.3.	Охорона здоров'я	36
2.10.	Культура	36
2.11.	Фізична культура і спорт	37
2.12.	Розвиток громадянського суспільства	37
2.13.	Природокористування та безпека життєдіяльності людини	37
3.	Місцеві програми, реалізація яких здійснюватиметься у 2024 – 2025 роках	39

ВСТУП

Програма соціально-економічного розвитку Арцизької міської територіальної громади на 2024 рік (надалі Програма) розроблена виконавчим комітетом на основі аналізу поточної ситуації в господарському комплексі громади, виходячи із загальної соціально-економічної ситуації, що склалася на відповідній території, з урахуванням можливостей та місцевих ресурсів, відповідно до пріоритетних напрямків розвитку населених пунктів територіальної громади.

Програма розроблена на виконання вимог Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», відповідно до пріоритетів, визначених прогнозними і програмними документами економічного та соціального розвитку, прийняття яких викликано воєнним часом:

- Українська доктрина;
- Щорічне Послання Президента України до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України (виступ Президента України у парламенті 28.12.2022);
- Формула миру, що представлена Президентом України;
- План України в рамках програм підтримки Європейського Союзу «Український фонд» на 2024–2027 роки;
- Державна стратегія забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року.

Основними пріоритетами бюджетної політики згідно з проєктом Української доктрини на 2024 рік та середньостроковою перспективою є:

- Філософія перемоги: першочергове фінансування сектору безпеки та оборони; посилення обороноздатності держави для відсічі збройної агресії рф.
- Глобальність української безпеки: реформування оборонно-промислового комплексу; виробництво сучасних видів озброєння, зокрема морських дронів і безпілотників.
- Політика героїв: система підтримки військових та їхніх сімей; ментальна та фізична реабілітація ветеранів, їх інтеграція в суспільне та економічне життя.
- Політика справедливості: підвищення ефективності використання державних коштів; компенсація збитків постраждалих через війну; соціальна підтримка громадян; відновлення зруйнованого майна та інфраструктури.
- Трансформація за 10 років: стимулювання економічної діяльності та підтримка бізнесу; створення умов для повернення українців – нові робочі місця, якісна освіта, сучасна медицина тощо.

Програма відповідає стратегічним та операційним цілям, напрямам Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695, Стратегії розвитку Одеської області на 2021-2027 роки, затвердженої рішенням Одеської обласної ради від 03.03.2020 №1228-VII (зі змінами), Стратегії розвитку Арцизької міської територіальної громади на 2022-2027 роки, затвердженої рішенням Арцизької міської ради від 21.01.2022 №1132-VIII.

Головною метою Програми є подолання нових викликів, що постали перед країною в цілому та громадою внаслідок повномасштабної війни, а саме: модернізація медичної, соціальної, комунальної інфраструктури, інфраструктури енергетики, структурна модернізація економіки, повернення внутрішньо переміщених осіб, створення безпечних умов для їх проживання. Програма також передбачає заходи з подолання безробіття, підтримки сімей з дітьми, жінок, вразливих верств населення, осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах внаслідок війни.

У Програмі наведено аналіз та тенденція економічного і соціального розвитку Арцизької громади за 10 місяців 2023 року, визначені актуальні питання та основні завдання економічного і соціального розвитку громади на 2024 рік.

В умовах повномасштабної збройної агресії російської федерації органи державної статистики в Україні позбавлені можливості забезпечити збір, аналіз та поширення статистичної інформації. Відповідно, на теперішній час немає повної статистичної інформації щодо поточної ситуації. За основу взяті дані муніципальної статистики.

Фінансування пріоритетних напрямків, у тому числі через місцеві цільові програми, здійснюватиметься з урахуванням реальних можливостей бюджету громади та залучених фінансових ресурсів обласного та державного бюджетів, приватних інвестицій та можливої допомоги міжнародних організацій.

1. Аналіз та динаміка соціально-економічного та культурного розвитку Арцизької міської територіальної громади за попередній період

Арцизька міська територіальна громада утворена згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 720-р «Про утворення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Одеської області». За результатами місцевих виборів, які відбулися 25 жовтня 2020 року, розпочала свою діяльність з 20 листопада 2020 року.

Адміністративний центр громади знаходиться в м. Арциз, який розташований на відстані 140 км від м. Одеса по автошляху Т-1627 (Сарата – Арциз – Тарутине – Серпневе), який з'єднується з автомобільним шляхом М-15 міжнародного значення на території України, Одеса — Рені.

Внаслідок процесу реорганізації Арцизької міської ради та 10 сільських рад до складу громади увійшло місто Арциз та 12 сіл: Виноградівка, Плоцьк, Главані, Делень, Новоселівка, Задубаївка, Кам'янське, Надєждівка, Нова Іванівка, Прямобалка, Холмське, Новохолмське. Утворено 9 старостинських округів.

Мінімальна відстань населених пунктів до адміністративного центру становить 13 км (с. Плоцьк), максимальна – 36 км (с. Холмське).

Територія Арцизької громади розташована у південно-західній частині Одеської області. Вона географічно відноситься до Південної Бессарабії та розкинулась на просторах Причорноморської низовини. Це степовий регіон.

Територія Арцизької громади становить 761,56 кв. км. На півночі громада межує з Теплицькою громадою, на сході – з Павлівською та Татарбунарською громадами, на півдні – з Кілійською, південному заході – Суворівською, на заході – з Кубейською, Городненською громадами, на північному заході – з Тарутинською громадою.

1. Фінанси

За 9 місяців 2023 року до *зведеного бюджету* Арцизької громади надійшло **246 937,3 тис. грн.**, виконання плану 104,5% (+10 700,0 тис. грн.), темп росту до аналогічного періоду 2022 року склав 124,8%, або збільшення на 49 133,8 тис. грн., у т.ч.:

- до *загального фонду* надійшло **135 587,9 тис. грн.**, виконання 102% (+2702,1 тис. грн.);

- до *спеціального фонду* надійшло **10 908,6 тис. грн.**, виконання 374,8% (+7997,9 тис. грн.).

Одним із основних бюджетоутворюючих податків місцевого бюджету є податок на доходи фізичних осіб, який становить 53,9%, плата за землю – 16% та єдиний податок (сільгоспвиробників) – 11%:

- *ПДФО* надійшло 73 076,3 тис. грн., виконання плану становить 103,9% (+2747,0 тис. грн.), темп росту 121,7%, або зростання на 13 043,9 тис. грн.;

- **плата за землю** надійшло 21 503,0 тис. грн., виконання плану становить 99% (- 212,9 тис. грн., темп росту 112,7%, або зростання на 2 419,7 тис. грн.);

- **єдиний податок (сільгоспвиробників)** надійшло 14 092,1 тис. грн., виконання плану становить 101% (+139,1 тис. грн.), темп росту 313,8%, або зростання на 9 601,6 тис. грн. через введення мінімального податкового навантаження на 1 га землі.

Починаючи з 24.02.2022 р. внаслідок повномасштабного вторгнення рф на територію України, Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 введено воєнний стан в Україні. Відповідно, бюджетну політику орієнтовано на перерозподіл видатків бюджету та спрямування їх на ключові потреби Збройних Сил України і реалізацію заходів безпеки населення.

Відповідно до Закону України від 08.11.2023 № 3428-IX «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України», *частина податку на доходи фізичних осіб від оподаткування доходів у вигляді грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та особами рядового і начальницького складу, що сплачується (перераховується) згідно з Податковим кодексом України на відповідній території України та згідно із зазначеними нормами цього Кодексу належить до доходів загального фонду відповідних місцевих бюджетів, зараховується в повному обсязі до спеціального фонду Державного бюджету України.* Зазначене призведе до зменшення надходжень до місцевого бюджету громади у 2024 році, за розрахунковими даними, у сумі на **28,0 млн. грн.**

Аналіз бюджетних надходжень до місцевого бюджету за 2022-2023 роки та план на 2024 рік:

				тис. грн.
Доходи	2022	2023 (очікувані надходжен ня)	2024 (план)	відхилення (2024/2023), +/-
Податок з доходів фізичних осіб	85725,7	97123,3	79226,9	-17896,4
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	21,3	13,9	13,9	0
Акцизний збір	3553,1	6199,3	6849,0	649,7
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	1989,1	2538,9	2690,6	151,7
Плата за землю	28015,7	28959,1	30180,0	1220,9
Єдиний податок (крім с/г виробників)	19150,2	22724,0	23200,0	476,0
Єдиний податок с/г виробників	10882,5	19575,0	19686,5	111,5
Рентна плата	33,5	26,9	27,7	0,8
Інші місцеві податки і збори (транспорт податок, туристичний збір)	331,3	352,1	370,8	18,7
Податкові надходження разом	149702,4	177512,5	162245,4	-15267,1
Дохід від оренди комунального майна	44,1	124,1	103,8	-20,3
Бюджетні трансферти, всього	119652,6	130 898,0	124371,1	-6526,9
у т.ч. освітня субвенція з державного бюджету	82767,4	72150,4	91411,6	19261,2
інше	3668,1	3979,4	4542,9	563,5

Всього	273067,2	312514,0	291263,2	-21250,8
---------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Видатки місцевого бюджету за 9 місяців 2023 року становлять 222 475,7 тис. грн.

На захищені статті видатків спрямовано 147 767,6 тис. грн., або 66,4% загального обсягу видатків.

Із передбачених на 2023 рік субвенцій та дотацій з державного бюджету на суму 124 744,7 тис. грн. надійшло фінансування в обсязі 94 912,0 тис. грн., або 76,1% річного обсягу.

На соціально-культурну сферу направлено 153 186,0 тис. грн., або 68,6 % загального обсягу видатків, з них найбільші обсяги направлені на:

- ✓ освіту – 54,2%
- ✓ соціальний захист – 3,7%
- ✓ охорону здоров'я – 4,2%
- ✓ культура і мистецтво – 5,0%.

Обсяг капітальних видатків за 9 місяців 2023 року становить 12 562,9 тис. грн.

2. Економічний потенціал територіальної громади

У лютому 2022 року розпочалося повномасштабне вторгнення російської федерації в Україну, 24 лютого 2022 року Указом Президента України введено воєнний стан, який продовжено і дотепер. Війна призвела до порушення ланцюгів постачання, фізичного руйнування виробничих потужностей та інфраструктури і стала основним чинником, що визначає стан та перспективи розвитку економіки.

На даний час дуже складно оцінити економічну ситуацію громади, оскільки практично відсутня статистична інформація. Так, з урахуванням Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни», а також протягом трьох місяців після його завершення, органи державної статистики призупинили оприлюднення основної статистичної інформації за поточний і попередні періоди.

Невизначеність тривалості та наслідків бойових дій унеможливили процес прогнозування у традиційній до війни формі в розрізі показників. Очікується, що у 2024 році суб'єкти господарської діяльності поступово будуть планувати відновлення своєї діяльності та збільшення штатної чисельності. Недостатніми темпами розвиваються підприємства у виробничій та інноваційній сферах. Підвищення тарифів та цін на послуги, сировину, матеріали, паливо, електроенергію, відсутність якісних кадрових ресурсів ускладнюють ведення господарської діяльності. Спостерігається низький купівельний попит споживачів.

Станом на 01.01.2023 року на території Арцизької громади зареєстровано 1552 суб'єктів малого та середнього підприємництва: 318 юридичних та 1234 фізичних осіб-підприємців.

У громаді більш розвинені наступні види економічної діяльності реального сектору економіки (за КВЕД):

- сільське господарство
- оптова та роздрібна торгівля
- переробна промисловість
- транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність.

Назва показника	Одиниці вимірювання	Роки		
		2020	2021	2022

Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності, всього	одиниць	1739	1738	1552
Зареєстрованих фізичних осіб-підприємців	одиниць	1451	1413	1234
Кількість малих підприємств	одиниць	288	325	318
Обсяг реалізованої продукції промисловості	тис. грн.	*	*	133 247,3**
Обсяг реалізованих послуг	тис. грн.	*	*	131 929,1**

* - інформація відсутня

** - оперативна інформація Головного управління статистики в Одеській області

На території громади працюють підприємства переробної промисловості та оптової торгівлі за такими видами діяльності:

- складування та зберігання зерна;
- оптова торгівля будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням;
- виробництво м'ясних виробів;
- виробництво хліба та хлібобулочних виробів, кондитерських виробів, тортів і тістечок;
- виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості;
- оптова торгівля зерном;
- інші види перероблення та консервування фруктів і овочів.

Основними бюджетоутворюючими підприємствами громади є :

- ✓ Регіональна філія «Укрзалізниця»;
- ✓ ФГ «Агрофірма Бургуджі»;
- ✓ ПП «Агрофірма Ташлик»;
- ✓ ФГ «Топалов В.З.»;
- ✓ ТОВ «Антарес Агро-П»;
- ✓ ТОВ «Шампань України»;
- ✓ ФГ «Деленське»;
- ✓ ТОВ «Сервіс Грейн»;
- ✓ ФГ «Промінь»;
- ✓ СФГ Куцарева Ф.С.;

За січень – жовтень 2023 року від суб'єктів малого підприємництва у вигляді податків та обов'язкових платежів до місцевого бюджету надійшло 115 662,9 тис. грн. **та очікувані надходження за 2023 року становить 134 824,7 тис. грн.** (+17% до відповідного періоду попереднього року), що становить **75 %** загальної суми бюджетних надходжень. Збільшення суми надходження податкових платежів до місцевого бюджету обумовлене введенням у 2023 році мінімального податкового навантаження на 1 га землі (МПЗ).

До початку повномасштабного воєнного вторгнення росії найбільшим роботодавцем в громаді був малий бізнес. Сьогодні малий бізнес зазнає впливу внаслідок воєнних дій в державі, в залежності від свого місця розташування.

Найактуальніші виклики, які постали перед бізнесом:

- через втрату постачальників та клієнтів суб'єктам господарювання необхідно створювати нові ланцюги створення вартості;
- брак фінансових ресурсів для поповнення обігових коштів;
- через мобілізацію – брак кваліфікованої робочої сили.

Для підтримки та відновлення функціонування підприємництва у повоєнний період необхідно забезпечити фінансову підтримку, спрощення регуляторних процедур, проведення роз'яснювальної та агітаційної роботи щодо наявних інструментів підтримки малого бізнесу.

Агропромисловий комплекс

Виробнича спеціалізація сучасної Арцизької громади безпосередньо пов'язана з її географічним розташуванням, а саме: має розвинений агропромисловий комплекс (вирощування зернових, садівництво та виноградарство, тваринництво).

Сільське господарство – одна з провідних галузей економіки громади та відіграє важливу роль у формуванні темпів економічного зростання. У галузевій структурі агропромислового комплексу переважає рослинництво. Аграрний сектор громади спеціалізується на вирощуванні зернових культур, в тому числі пшениці, ячміню, соняшника, кукурудзи, ріпака.

Погодні умови 2022-2023 років були несприятливими для агротоваровиробників громади та регіону в цілому. Формування врожаю озимих, ярих зернових і зернобобових та технічних культур відбулося в умовах недостатнього вологозабезпечення, тривалого дефіциту ефективних опадів, незадовільного та критичного зволоження ґрунту, зниження відносної вологості повітря до 30 і нижче відсотків та інших посушливих явищ.

Всупереч негативним погодним умовам, завдяки прогресивним технологіям середня врожайність всіх сільгоспкультур у 2023 році, в порівнянні з 2022 роком, збільшилась на 19% та становить 28,9 ц/га (було 24,4 ц/га).

За оперативною інформацією сільськогосподарських підприємств станом на 01.11.2023 року зібрано 69 907,1 тонн зернових, що більше минулорічного показника на 6 116,7 тонн, або на 10%.

Валовий збір основної продовольчої культури – пшениці становив 36 263,4 тонн, або більше ніж у 2022 році (35 690,1 тонн) на 2%.

Цифрова трансформація громади та надання адміністративних послуг

В Арцизькій громаді функціонує центр надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП) та 9 віддалених робочих місць, через який надається 303 видів адміністративних послуг

Протягом 10 місяців 2023 року спеціалістами ЦНАП Арцизької громади надано 11 831 адміністративних послуг, що на 712 послуг більше, ніж за аналогічний період 2022 р. Збільшення кількості наданих адміністративних послуг пов'язано зі збільшенням переліку адміністративних послуг.

20 грудня 2022 року створено 9 віддалених робочих місць, затверджено перелік надання адміністративних послуг для них. За звітний період 9 віддалених робочих місць надали 7 980 адміністративних послуг (реєстрація місця проживання – 6 484, послуги соціального характеру – 1 496). За надані послуги до бюджету громади надійшло 10,4 тис. грн.

Лідерами за популярністю у 2023 року є наступні адміністративні послуги:

- державна реєстрація речових прав на нерухоме майно;
- реєстрація/зняття з реєстрації місця проживання;
- прийом документів соціального характеру;
- державна реєстрація бізнесу;
- видача посвідчення батькам багатодітної родини;
- прийом документів з земельних питань.

Із загальної кількості зареєстрованих звернень у 2023 році надавались наступні адміністративні послуги:

- адміністративні послуги міської ради – 390;
- державна реєстрація речових прав на нерухоме майно - 4 219;
- з питань державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців – 548;
- послуги Держгеокадастру – 191 (в т.ч. видача витягів з Державного земельного кадастру – 162);
- реєстрації та зняття з реєстрації місця проживання – 5 954 (видано 871 довідок про зареєстрованих осіб – 4 753);

- видано 357 посвідчень батькам багатодітної родини.

У 2023 році закуплено за рахунок місцевого бюджету обладнання для оформлення паспорта громадянина України з безконтактним електронним носієм (ID – картка).

В рамках проєкту «Програми ЄС Міцні Регіони – Спеціальна програма підтримки України» та меморандуму про співпрацю між Арцизькою міською радою і німецькою компанією – виконавцем Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) у 2023 році отримано від виконавця проєкту робочу станцію для оформлення паспорта громадянина України для виїзду за кордон з безконтактним електронним носієм. Також отримано сервіс «Мобільний адміністратор», завдяки якому адміністратори відділу можуть надавати адміністративні послуги за межами ЦНАПу.

Протягом звітного періоду за надання адміністративних послуг до бюджету Арцизької громади надійшло коштів на загальну суму 720,2 тис. грн., у тому числі по віддаленим робочим місцям – 10,4 тис. грн.

Незважаючи на введення воєнного стану в країні, надходження збільшились на 107,9 тис. грн. порівняно з відповідним періодом минулого року.

Розвиток швидкісного Інтернету. Забезпечення населених пунктів та соціальних об'єктів Арцизької громади широкопasmовим доступом до Інтернету.

Арцизька громада забезпечена Інтернетом на 85%. Інтернет відсутній у 2 населених пунктах з 13 – с. Плоцьк та с. Новохоломське. Одним з пріоритетних напрямків розвитку швидкісного Інтернету (не менше 100 Мбіт/с) є підключення закладів соціальної інфраструктури: закладів освіти, охорони здоров'я, ЦНАП, бібліотек, будинків культури тощо.

В Арцизькій громаді заклади соціальної інфраструктури мають 100% доступ до Інтернету.

Транспортна інфраструктура

Арцизька громада географічно вдало розташована на перетині автошляхів, які з'єднують громаду з Болгарією, Румунією, Молдовою та Туреччиною.

Територія громади має високий транспортний потенціал:

- проходять дві територіальні автодороги загального користування державного значення: Т-1627 (Сарата – Арциз – Тарутине – Серпневе), Т-1608 (Болград – Кубей - Арциз), які з'єднуються з автомобільним шляхом М-15 міжнародного значення на території України Одеса – Рені;

- у центрі громади, м. Арцизі, розташована вузлова залізнична станція Одеської дирекції Одеської залізниці на розгалуженні ліній Одеса-Застава 1 – Арциз, Арциз – Ізмаїл, та Арциз – Березине - Басарабська (Республіка Молдова). Залізнична станція є найважливішою складовою частиною єдиного транспортного конвеєра південного заходу України та залізничного транспорту держави. Тут розташовано оборотне локомотивне депо, в якому базуються магістральні і маневрові тепловози, що обслуговують майже 200-кілометрову ділянку не електрифікованої залізниці від міста Білгорода-Дністровський до міста Ізмаїла з відгалуженням на Березине - Басарабська (Республіка Молдова).

Завдяки територіальному місцезнаходженню на автошляху Т-1627 через м. Арциз проходять автобусні маршрути, які здійснюють міжнародне, міжобласне, міжміське та приміське перевезення пасажирів (на Київ, Одесу, Білгород-Дністровський, Ізмаїл, Болград тощо). Завдяки зазначеному задовольняються потреби мешканців громади на міжміські пасажирські перевезення.

Шляхова мережа. Протяжність автомобільних доріг на території громади становить 363,2 км., в т.ч.:

- територіальна автодорога загального користування державного значення – 46,4 км;
- 4 обласні дороги – 92,4 км
- 9 районних доріг – 47,4 км
- дороги у населених пунктах громади – 177,0 км.

Мешканці м. Арциз забезпечені міським перевезенням пасажирів. Всі населені

пункти громади забезпечені транспортним сполученням. Проте, у зв'язку зі значним транспортним навантаженням, шляхова мережа громади втратила свої експлуатаційні якості і потребує утримання та ремонту.

Житлово-комунальне господарство

Забезпечення населення Арцизької громади якісною питною водою є однією з найбільш важливих проблем, розв'язати яку необхідно для збереження здоров'я, поліпшення умов проживання та підвищення рівня життя населення громади.

Південь Одеської області належить до регіонів України з недостатнім водозабезпеченням. Доступні джерела води характеризуються високою мінералізацією, що виводить їх з розряду кондиційних для цілей питного водопостачання

Водопостачання населених пунктів громади здійснюється з підземних джерел. Діють 33 артезіанські свердловини, які забезпечують водою 13 населених пунктів громади. Більшість населення сільської місцевості забезпечується питною водою з громадських колодязів та привозною очищеною водою.

Загальна протяжність водопровідних мереж громади становить 227 км. Безперервне водопостачання у громаді забезпечують комунальні підприємства «Водоканал» та «Комфорт-16».

Частковим вирішенням проблеми є встановлення компактних установок для фільтрації (локальної очистки) питної води в населених пунктах Арцизької міської територіальної громади.

Протягом 2023 р. в населених пунктах Арцизької громади вже встановлено 5 установок для фільтрації (локальної очистки) питної води:

- м. Арциз – 2 од.,
- с. Главані – 1 од.,
- с. Нова Іванівка – 1 од.,
- с. Делень – 1 од.

Завершуються роботи з обладнання станцій в с. Задунайка та с. Холмське.

Є потреба у встановленні компактних установок для фільтрації (локальної очистки) питної води в:

- м. Арциз (населення - 14200 осіб) – 3 од., потужністю 1000 л/год.;
- с. Виноградівка (населення – 2595 осіб) – 1 од., потужністю 1000 л/год.;
- с. Кам'янське (населення – 2147 осіб) – 1 од., потужністю 1000 л/год.;
- с. Надеждівка (населення – 562 осіб) – 1 од., потужністю 500 л/год.;
- с. Новоселівка (населення – 416 осіб) – 1 од., потужністю 250 л/год.;
- с. Плоцьк (населення – 415 осіб) – 1 од., потужністю 250 л/год.;
- с. Прямобалка (населення – 854 осіб) – 1 од., потужністю 500 л/год.

Водовідведення у м. Арциз функціонує у частині міста. Загальна протяжність каналізаційних мереж становить 21,3 км.

Перекачування стічних вод здійснюється до власних каналізаційних очисних споруд повної біологічної очистки проектною потужністю 2 000,0 м³ за добу. Однак ці споруди не введені в експлуатацію та не забезпечують очищення стоків. Зазначені очисні споруди побудовані у 1967 році. Починаючи з 2004 року вони знаходяться в стадії реконструкції.

Скид неочищених стічних вод здійснюється на рельєф місцевості. У зв'язку з тим, що процес скидання неочищених стоків здійснюється протягом багатьох років, у районі очисних споруд утворилась «стічна» річка, що проходить уздовж залізничної колії та під час рясних опадів підтоплює сусіднє село Долинівка Павлівської громади.

Ситуація, що склалася довкола очисних споруд, призводить до екологічної катастрофи. Неконтрольований скид стічних вод, які потрапляють до водойм трьох громад (Арцизької, Павлівської та Татарбунарської) та, звичайно, потрапляють у Чорне море, може призвести до глобальної екологічної проблеми не лише України, але й інших країн, що омиваються водами Чорного моря.

У 2023 році Арцизькою міською радою розроблено проектно-кошторисну

документацію на реконструкцію очисних споруд. Вартість робіт становить 82 908,153 тис. гривень (експертний звіт (позитивний) від 14.06.2023).

Енергозбереження та енергоефективність

Скорочення обсягів енергоспоживання в усіх сферах господарювання, в тому числі й житловому фонді, підвищення ефективності використання енергетичних ресурсів, є однією з умов сталого проходження опалювального періоду 2023-2024 років. На території громади проведена інформаційна компанія про необхідність проведення населенням першочергових заходів з побутової термомодернізації (побутові роботи у власних оселях з утеплення вікон, дверей, дахів тощо). Здійснення мешканцями додаткових заходів сприятиме сталому проходженню опалювального сезону та забезпечить скорочення обсягів використання енергетичних ресурсів.

В Арцизькій громаді немає енергетичної інфраструктури з відновлювальних джерел енергії.

З метою зменшення споживання електроенергії та забезпечення безперебійної роботи об'єкта критичної інфраструктури КП «Водоканал» протягом 2023 року були вжиті заходи щодо будівництва сонячної електростанції, а саме: розроблено техніко-економічне обґрунтування будівництва об'єкта для КП «Водоканал» за рахунок грантових коштів.

На виконання вимог Закону України «Про енергетичну ефективність» та з метою енергетичної безпеки і диверсифікації джерел енергії, зменшення витрат енергоносіїв, енергоефективності та збереження довкілля за рахунок донорської допомоги Арцизька громада розробляє наступні стратегічні документи: Стратегія екологічної безпеки та адаптації до змін клімату на період до 2030 року, Місцевий енергетичний план.

Демографічна ситуація та ринок праці

За оперативною інформацією Головного управління статистики в Одеській області станом на 01 січня 2023 року загальна кількість населення Арцизької громади становить 30793 осіб, з них: міських жителів - 14200 осіб (46%), сільських - 16593 осіб (54%).

Показник	Од. виміру	Роки (на кінець року)			9 місяців
		2020	2021	2022	2023
Населення					
Наявне населення, в т.ч.	осіб	31894	31102	30793	**
міське	осіб	14660	14355	14200	**
сільське	осіб	17234	16747	16593	**
Постійне населення	осіб	*	31013	*	**
Природний приріст населення	осіб	-290	-364	-253	**
Механічний приріст	осіб	284	-123	99	**
Загальне збільшення (зменшення)	осіб	-6	-487	-154	**
0-18 років	Осіб	*	*	*	**
18-45 років	Осіб	*	*	*	**
45 – 65 років	Осіб	*	*	*	**
Старше 65 років	осіб	*	*	*	**
Ринок праці					
Чисельність економічно активного населення	осіб	*	19782	*	*
Середньомісячна заробітна плата штатних працівників	грн.	*	9792	7836	8133
Середня кількість штатних працівників	осіб	*	3690	3330	3372
Кількість зареєстрованих безробітних	осіб	*	461	507	217
Кількість вакансій	одиниць	*	262	370	181
Кількість працевлаштованих безробітних	осіб	*	340	265	96

* - інформація відсутня

** - збір інформації здійснюється за повний рік

У зв'язку із збройною агресією російської федерації проти України відбуваються масштабні міграційні процеси переміщення громадян України до інших регіонів України та за кордон.

Станом на 01.11.2023 в Арцизькій громаді в Єдиній базі внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) обліковується 940 осіб.

Громадою проводиться робота по розміщенню ВПО. Відповідно до рішення виконавчого комітету Арцизької міської ради від 01.11.2022 № 253 «Про затвердження переліку місць компактного проживання внутрішньо переміщених осіб на території Арцизької міської територіальної громади» визначено 8 місць компактного проживання ВПО серед нежитлових будівель комунальної форми власності, на 01.11.2023 з них зайнято 1 МКП. Більша частина ВПО розмістилась у приватному секторі.

Ринок праці. У зв'язку з відсутністю статистичної інформації у період дії воєнного стану в Україні, складно оцінити у 2023 році ринок праці в Арцизькій громаді. Проте, за даними Арцизького районного центру зайнятості на 01.01.2023 року статус безробітного мали 507 осіб, що на 46 осіб більше ніж у довоєнному 2021 році. При цьому збільшилась й кількість вакансій на 108 одиниць, або становить 141% від вакансій попереднього року. Станом на 01.01.2023 зменшилась кількість працевлаштованих безробітних на 75 осіб, або на 22 %. Зазначене явище обумовлене веденням військових дій з боку ворога на території Арцизької громади у 2022 році.

У 2023 році ринок праці поступово адаптується до роботи в умовах війни. За даними Арцизького відділу Болградської філії Одеського обласного центру зайнятості станом на 01.11.2023 року статус безробітного мали 217 особи, працевлаштовані 96 осіб, кількість вакансій складає 181 одиниць.

Доходи населення, легалізація заробітної плати та погашення заборгованості з її виплати

Середньомісячна заробітна плата населення по громаді за 2022 рік за розрахунковими даними становила 7 836,5 грн., що на 20 % менша до аналогічного періоду 2021 року (9 792 грн.). За 9 місяців 2023 року середньомісячна заробітна плата становить 8 133 грн., або зросла на 4 % у порівнянні із 2022 роком.

Найвищий розмір середньомісячної заробітної плати спостерігається у галузях: «державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування» - 21503,47 грн., «охорона здоров'я та надання соціальної допомоги» - 13 838,72 грн., «мистецтво, спорт, розваги та відпочинок» - 10 922,12 грн., «операції з нерухомим майном» - 10 917,31 грн.

Низький рівень середньомісячної заробітної плати штатних працівників спостерігається у галузях: «будівництво» - 5 754,28 грн., «переробна промисловість» - 6 538,29 грн., «оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів та мотоциклів» - 6 978,10 грн.

Станом на 01.11.2023 року заборгованість з виплати заробітної плати на підприємствах громади відсутня.

Соціальне забезпечення

З метою створення сприятливих умов для підвищення рівня соціальної підтримки та захисту громадян, які зареєстровані та проживають на території Арцизької міської територіальної громади, в Арцизькій громаді діють 3 програми:

1. Програма про надання матеріально-грошової допомоги мешканцям Арцизької міської територіальної громади на 2022-2025 роки, затверджена рішенням Арцизької міської ради від 18.02.2022 № 1222-VIII (зі змінами);

2. Програма «Фінансування витрат за надані пільги на послуги зв'язку окремим категоріям громадян на 2023-2025 роки», затверджена рішенням Арцизької міської ради від 20.12.2022 № 1479-VIII;

3. Програма компенсації пільгового проїзду окремих категорій громадян у залізничному транспорті на 2023-2025 роки, затверджена рішенням Арцизької міської ради від 20.12.2022 № 1480-VIII.

Станом на 01 листопада 2023 року у відділі соціального захисту населення Арцизької міської ради на обліку перебувають 1689 отримувачів різних видів допомог з місцевого бюджету. Сума призначених та виплачених за 10 місяців 2023 року різних видів допомог з місцевого бюджету становить 8 725,10 тис. грн., заборгованості з виплати немає. Допомога за видами:

1) компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2020 № 859 «Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі» – 65 осіб на суму 1 472,3 тис грн., що становить 143,1 відсотки до 2022 року (у 2022 році сума витрат – 1 016,3 тис. грн.), або на 43,1 % більше;

2) компенсаційні виплати за пільговий проїзд окремим категоріям громадян на залізничному транспорті – 199 осіб на суму 47,0 тис. грн., що становить 180,7 відсотків до 2022 року (в 2022 році сума витрат - 26,0 тис. грн.), або на 80,7 відсотків більше;

3) надання пільг окремим категоріям громадян з оплати послуг зв'язку – 78 осіб на суму 7,0 тис. грн., що становить 38,9 відсотків до 2022 року (в 2022 році сума витрат - 18,0 тис. грн.), або на 61,1 % менше;

4) надання матеріально-грошової допомоги мешканцям Арцизької міської територіальної громади, які потребують лікування у зв'язку з тяжкою хворобою – 724 особи на суму 2 120,8 тис. грн., що становить 143,1 % до 2022 року (в 2022 році сума витрат – 1 482,3 тис. грн.), або на 43,1 % більше;

5) надання матеріально-грошової допомоги мешканцям Арцизької міської територіальної громади, які опинилися у складних життєвих обставинах внаслідок введення воєнного стану в Україні – 479 осіб на суму 1 249 тис. грн., що становить 148,5 % до 2022 року (в 2022 році сума витрат – 841,0 тис. грн.), або на 48,5 % більше;

6) надання матеріально-грошової допомоги мешканцям Арцизької міської територіальної громади призовного віку, мобілізованим під час дії воєнного стану в Україні з 24 лютого 2022 року до припинення воєнного стану – 58 осіб на суму 1 160,0 тис. грн., що становить 98,3 % до 2022 року (в 2022 році сума витрат – 1 180,0 тис. грн.), або на 1,7 % менше;

7) надання матеріально-грошової допомоги мешканцям Арцизької міської територіальної громади на ремонт (відновлення) або придбання житла пошкодженого або зруйнованого внаслідок воєнних дій на території Арцизької міської територіальної громади – 13 осіб на суму 1 645,0 тис. грн., що становить 1370,8 % до 2022 року (в 2022 році сума витрат – 12,0 тис. грн.);

8) надання матеріально-грошової допомоги мешканцям Арцизької міської територіальної громади на поховання сім'ям загиблих військовослужбовців внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру – 15 осіб на суму 300,0 тис. грн., (в 2022 році дані виплати згідно з програмою не проводилися);

9) надання матеріально-грошової допомоги мешканцям Арцизької міської територіальної громади сім'ям загиблого (померлого) військовослужбовця при захисті державного суверенітету та території цілісності України – 40 осіб на суму 1 000,0 тис. грн., (в 2022 році дані виплати згідно з програмою не проводилися);

10) надання матеріально-грошової допомоги мешканцям Арцизької міської територіальної громади дітям через втрату одного чи двох батьків внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру – 18 осіб на суму 180,0 тис. грн., (в 2022 році дані виплати згідно з програмою не проводилися).

Охорона здоров'я

Арцизька міська рада є засновником двох закладів охорони здоров'я, а саме:

1. КНП «Арцизька центральна опорна лікарня» Арцизької міської ради (далі – Арцизька ЦОЛ) - багатопрофільний лікувально-профілактичний заклад потужністю на 170

ліжок. Функціонують такі відділення: швидкої допомоги, неврологічне, інфекційне, хірургічне, терапевтичне, гінекологічне, пологове, реанімаційне, дитяче, отоларингологічне, травматологічне, фізіотерапевтичне, рентгенологічне, відділення невідкладної медичної допомоги «Emergency department», відділення функціональної діагностики, ультразвукової діагностики, переливання крові, патологоанатомічне відділення. Крім цього, в лікарні працюють: кабінет телемедицини, кабінет комп'ютерної томографії, палати інтенсивної терапії, дві лабораторії (клініко-діагностична і бактеріологічна).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28.02.2023 № 174 «Деякі питання організації спроможної мережі закладів охорони здоров'я» (далі - Постанова КМУ № 174) Арцизька ЦОЛ визначена кластерною лікарнею, яка надає медичні послуги населенню 15 громад Одеської області. Чисельність населення, що обслуговується, становить понад 158 тисяч осіб. В умовах війни Одеська область стала опорним регіоном. Додатково Арцизька ЦОЛ надає медичну допомогу близько 8 тисячам внутрішньо переміщених осіб, які переселились на нашу територію, що є додатковим навантаженням на медичний заклад.

2. КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Арцизької міської ради», до складу якої входять 3 міських, 8 сільських амбулаторій загальної практики сімейної медицини, 9 фельдшерсько-акушерських пунктів та 3 фельдшерських пунктів. Окрім Арцизької громади медичний заклад надає свої послуги населенню дев'яти сіл сусідніх громад: Теплицької, Павлівської та Суворівської.

Двадцять три підрозділи центру складають одну спроможну мережу КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Арцизької міської ради», завдяки якій пацієнти мають доступ до повноцінної первинної медичної допомоги, а лікарі - можливість надати її в повному обсязі.

Показники	одиниці виміру	01.01.2022	01.01.2023
Заклади первинної медичної допомоги			
Кількість лікарських амбулаторій	одиниць	11	11
Кількість інших закладів ПМД (ФАП, ФП)	одиниць	12	12
Кількість лікарів/ок, які надають ПМД (сімейних лікарів, дільничних терапевтів)	осіб	17	17
Кількість осіб, які уклали декларації про надання ПМД з закладами ПМД, розташованими у громаді	осіб	28825	29171

Відповідно до Постанови КМУ № 174 КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Арцизької міської ради» увійшов до спроможної мережі медичних закладів Одеської області на період 2023-2026 роки.

Разом з викликами, що постали в умовах воєнного стану, важливим питанням залишається протидія та боротьба з поширенням гострого респіраторного захворювання COVID-19. З початку епідемії в громаді зареєстровано 3747 лабораторно підтверджених випадків COVID-19.

Арцизька громада реалізує безперервну роботу задля збільшення показників вакцинації населення, насамперед ключових груп ризику та пріоритетних професійних груп від COVID-19. Станом на 01 листопада 2023 року провакциновано 17 816 осіб, що складає 42,9 % від загальної кількості населення.

Протягом звітного року триває планова рутинна вакцинація дорослих та дітей, включно внутрішньо переміщених осіб проти інфекційних хвороб, що входять до Національного календаря профілактичних щеплень. Проте, на планах вакцинації позначився воєнний стан. Велика кількість сімей скоригувала свої плани щодо відвідування медичного закладу та відклала вакцинацію, велика кількість сімей з дітьми виїхали за кордон, а переселенці, що опинилися на територіях Арцизької, Павлівської, Теплицької та

Суворівської громад часто потребують часу на адаптацію та пошук сімейного лікаря, або планують вакцинацію після повернення додому.

З метою попередження соціально-небезпечних хвороб, хронічних захворювань та інвалідизації населення у 2023 році створена постійно-діюча мобільна бригада фахівців при КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Арцизької міської ради», яка фінансується за рахунок коштів бюджету Арцизької міської ради.

Одним із ключових напрямків роботи є реалізація стратегічних державних програм з цифровізації, а саме: формування та ведення електронних медичних записів, електронних направлень, видача електронних рецептів на лікарські засоби.

На виконання вимог Національної служби здоров'я України, визначених Законом України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» та з метою надання високоякісної медичної допомоги населенню в рамках місцевих цільових програм розвитку та фінансової підтримки КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Арцизької міської ради», КНП «Арцизька ЦОЛ» на 2023-2024 роки закуплено сучасне медичне обладнання:

- ✓ для КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Арцизької міської ради» на загальну суму 378,8 тис. грн., у т.ч.:

- гематологічний та сечовий аналізатори для амбулаторії в с. Холмське, на суму 301,0 тис. грн.;

- виготовлення проєктно-кошторисної документації капітального ремонту покрівлі Задубаївської амбулаторії – на суму 77,8 тис. грн.

- ✓ для КНП «Арцизька ЦОЛ» на загальну суму 4483,93 тис. грн., у т.ч.:

- операційний стіл та безтіньову операційну лампу для травматологічного відділення – на суму 350,93 тис. грн.,

- авторефрактометр для офтальмологічного кабінету поліклініки – на суму 300,00 тис. грн.;

- центрифугу рефрижераторну з комплектуючими - на суму 848,0 тис. грн. (з них: кошти місцевого бюджету 450,0 тис. грн., власні кошти – 398,0 тис. грн.);

- вертикальну підйомну платформу для переміщення пацієнта на каталці з супроводжуючими – на суму 420,0 тис. грн.;

- промислову пральну машину для забезпечення прання білизни в стаціонарах лікарні – на суму 490,0 тис. грн.;

- кондиціонери для встановлення в палатах відділень, операційних та ординаторських – на суму 1 200,00 тис. грн.;

- харчовий котел для харчоблоку – на суму 90,0 тис. грн.;

- здійснено капітальний ремонт покрівлі лікувального корпусу № 1 на суму 531,0 тис. грн.;

- виготовлено проєктно-кошторисну документацію на об'єкт: «Капітальний ремонт реабілітаційного відділення КНП «Арцизька центральна опорна лікарня» Арцизької міської ради за адресою: вул. Добровольського, 5, м.Арциз, Болградського району, Одеської області» – на суму 254,0 тис. грн.

В рамках державної програми охорони здоров'я протягом 2023 року КНП «Арцизька ЦОЛ» отримала від державного підприємства «Медичні закупівлі України» високовартісне обладнання на суму 8 042,4 тис. грн., у т.ч.:

- система ендоскопічної візуалізації – 1 680,0 тис. грн.;

- медичний цифровий відео рекордер – 97,3 тис. грн.;

- електрохірургічний апарат SPECTRUM – 356,55 тис. грн.;

- система рентгенівська пересувна С-арочна – 3 080,0 тис. грн.;

- ендоскопічний інструмент у комплекті – 328,55 тис. грн.;

- лапароскопічна стійка у комплектації – 2 500,0 тис. грн.

За рахунок грантових коштів у 2023 році в КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Арцизької міської ради» виконано роботи з ремонту місця

компактного проживання внутрішньо переміщених осіб, розташованого за адресою: Одеська обл., Болградський район, м. Арциз, вул. Троїцька (Пушкіна), буд. 4, яке визначене рішенням виконавчого комітету Арцизької міської ради від 01.11.2022 року № 253 «Про затвердження переліку місць компактного проживання внутрішньо переміщених осіб на території Арцизької міської територіальної громади». Загальна вартість ремонту становить 417,3 тис. грн.

В рамках Програми ЄС «Міцні Регіони – Спеціальна програма підтримки України» та меморандуму про співпрацю між Арцизькою міською радою і німецькою компанією-виконавцем Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) за рахунок грантових коштів у 2023 КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Арцизької міської ради» отримало 5 холодильників для зберігання вакцини на суму 261,6 тис. грн., обладнання для людей з обмеженими можливостями (ходунки, візки інвалідні, стільці для ванни, стільці туалетні та ін.) на суму 122,3 тис. грн.

Благодійна організація «Пацієнти України» надала КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Арцизької міської ради» медичне обладнання на суму 186,4 тис. грн., а саме: електрокардіографи – 2 одиниці, маніпуляційні столики – 5 одиниць, ростоміри – 5 одиниць, ваги дорослі – 5 одиниць, ваги дитячі – 7 одиниць.

За рахунок грантових коштів у 2023 році КНП «Арцизька ЦОЛ» отримала від Міжнародного благодійного фонду «AICM Україна» генератор Kohler 3-фазний на суму 1 300,0 тис. грн.

В Арцизькій громаді діють програми «Програма безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів, у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань та зубопротезування учасників бойових дій та осіб, прирівняних до них на 2023-2024 роки», «Програма забезпечення безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань Комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги Арцизької міської ради» на 2022-2023 роки», «Програма підтримки лікарських кадрів КНП «Арцизька ЦОЛ» на 2023-2024 роки» та «Програма підтримки лікарських кадрів для Комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги Арцизької міської ради» на 2022-2023 роки» в рамках яких:

- окремі групи населення за певними категоріями захворювань забезпечуються безоплатним та пільговим відпуском лікарських засобів за рецептами лікарів - у 2022 р. на суму 375,0 тис. грн., за 9 місяців 2023 р. – на суму 281,2 тис. грн.;

- молодим лікарям оплачується оренда житла та комунальні послуги з розрахунку 2,5 тис. грн. на 1 лікаря;

В Арцизькій ЦОЛ створено умови для збереження життя пацієнтів та персоналу у бомбосховищі, а саме:

- переміщене хірургічне відділення, операційне, відділення реанімації та інтенсивної терапії, пологове відділення;

- створені запаси лікарських засобів, медичних виробів, питної води та продуктів харчування згідно з рекомендаціями МОЗ;

- заклад забезпечений засобами захисту органів дихання та костюмами хімічного захисту;

- створений місячний резерв паливно-мастильних матеріалів;

- заклад забезпечений польовою кухнею та місячним запасом продуктів харчування.

КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Арцизької міської ради» створено місячний резерв паливно-мастильних матеріалів на суму 203,6 тис. грн. та резерв запасів лікарських засобів і медичних виробів на суму 255,1 тис. грн.

З метою забезпечення безперебійної роботи закладів охорони здоров'я Арцизької громади у закладах ЦПМСД встановлено 11 електрогенераторів, в Арцизькій ЦОЛ – 6

електрогенераторів та створено запас палива для їх роботи з розрахунку на 5 діб (КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» та на 30 діб (КНП «Арцизька ЦОЛ»).

Освіта

Мережа закладів освіти Арцизької громади різних типів складається з:

– **23 заклади освіти**, а саме: 12 закладів загальної середньої освіти з 2 філіями, 11 закладів дошкільної освіти з 4 дошкільними підрозділами;

Показники	одиниці виміру	01.01.2022	01.01.2023	
Заклади дошкільної освіти				у т. ч. кількість дітей за кордоном
Кількість дошкільних закладів	одиниць	13	11	-
Кількість дітей в дошкільних закладах	осіб	860	826	0
Проектна потужність дошкільних закладів	місць	1097	1097	-
Заклади загальної середньої освіти (ЗСО)				
Кількість закладів ЗСО	одиниць	12	12	-
Проектна потужність закладів ЗСО	місць	8326	8326	-
Кількість учнів/иць у закладах	осіб	3322	3197	237
Середня наповнюваність класів	осіб	18	17	-

– **2 позашкільних заклади** (Центр дитячої та юнацької творчості Арцизької міської ради та Дитяча юнацько-спортивна школа Арцизької міської ради)

Показники	одиниці виміру	01.01.2022	01.01.2023
Позашкільні заклади освіти			
Кількість позашкільних закладів	одиниць	2	2
Кількість дітей в позашкільних закладах	осіб	741	727
Кількість груп в позашкільних закладах	одиниць	51	48
Проектна потужність позашкільних закладів	місць	60	60

У 2023-2024 навчальному році при закладах загальної середньої освіти продовжують функціонувати гуртки науково-технічного напрямку - 1 од., екологічно-натуралістичного - 4 од., фізкультурно-спортивного (спортивного) – 20 од., художньо-естетичного - 8 од., дослідницько-експериментального - 3 од., військово-патріотичного - 9 од. та оздоровчого - 2 од.

Всього охоплено позашкільною освітою 40 % вихованців від загальної кількості дітей шкільного віку.

– **освіта дітей з особливими освітніми потребами** - 1 Комунальна установа «Арцизький інклюзивно-ресурсний центр» (ІРЦ), який функціонує з 2019 року в місті Арциз.

Жодна дитина з визначеним рівнем підтримки не залишається без уваги фахівців інклюзивно-ресурсного центру. Мінімум тричі на рік відбувається засідання членів команди психолого-педагогічного супроводу, де обов'язковими учасниками є педагоги, батьки та фахівці ІРЦ. На засіданнях обговорюються цілі по кожному предмету саме для окремої дитини, задля відстеження динаміки її розвитку.

Створення безпечових умов для всіх учасників освітнього процесу. За період 2022-2023 років при закладах загальної середньої освіти облаштовано 14 найпростіших укриттів, при закладах дошкільної освіти – 11.

Відсутні укриття у позашкільних закладах. Станом на 01.11.2023 облаштовано господарським способом найпростіше укриття в Арцизькому дошкільному закладі №1.

Не всі заклади освіти Арцизької громади мають укриття у закладі та/або поблизу у наступних населених пунктах:

- м. Арциз – 2 заклади;
- с. Кам'янське – 1 заклад;
- с. Виноградівка – 1 заклад;
- с. Холмське – 1 заклад;
- с. Плоцьк – 1 заклад;
- с. Делень – 1 заклад.

З числа молоді на території Арцизької громади функціонує **Молодіжна рада при Арцизькій міській раді**, яка є консультативно-дорадчим, представницьким органом з питань молодіжної політики, який сприяє взаємодії між Арцизькою міською радою та молоддю громади.

Покликання Молодіжної ради забезпечувати узгодженість дій у вирішенні питань, пов'язаних із життям молоді та її участю в усіх сферах розвитку громади, організація та проведення молодіжних заходів, інформаційно-навчальної роботи серед молоді та консолідація молодіжного руху в громаді.

Безпека громади – один із важливих пріоритетів воєнного сьогодення. У зв'язку з цим у закладах освіти Арцижчини з'являються «класи безпеки», які відкриті у 2 населених пунктах громади (3 одиниці): в м. Арциз – 2 одиниці, с. Виноградівка – 1 одиниця. «Клас безпеки» - це інтерактивний простір, розділений на тематичні зони. Тут є все необхідне для вивчення правил пожежної та мінної безпеки. Заняття зі здобувачами освіти матимуть змогу проводити як вчителі, так і спеціалісти ДСНС, Нацполіції, медичні працівники, фахівці з мінної безпеки тощо.

Підтримка сім'ї, дітей та молоді

У 2022-2023 роках через війну та введення воєнного стану окреслились нові завдання та напрямки – максимальне забезпечення захисту прав дітей під час воєнного стану, як дітей, які проживають у громаді, так і тих, хто прибув до Арцизької громади з тимчасово окупованих територій.

В службі у справах дітей Арцизької міської ради на обліку (за первинним обліком) перебувають 55 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з них 54 (98 %) мають статус. Із числа статусних 37 дітей (68 %) виховуються у сім'ях опікунів і піклувальників, 6 (11,5%) – в прийомних сім'ях та 3 (5,5%) - в дитячих будинках сімейного типу, 8 (15 %) – в державних закладах. Основною формою сімейного влаштування в громаді та в цілому в регіоні залишається опіка та піклування.

В умовах запровадження воєнного стану триває процес усиновлення – вищої форми сімейного влаштування. Станом на 01.11.2023 триває процедура усиновлення 3 дітей. На регіональному обліку дітей, які підлягають усиновленню перебуває 19 статусних дітей, на місцевому обліку служби у справах дітей – 20.

В Арцизькій громаді функціонує 4 дитячих будинки сімейного типу, в яких виховується 35 дітей та 4 прийомні сім'ї, в яких утримується 7 дітей.

З метою соціальної реабілітації дітей, які потрапили у складні життєві обставини, в Болградському районі функціонує 1 центр соціально-психологічної реабілітації дітей, 11 дітей з Арцизької громади отримують соціальну реабілітацію.

Протягом 2023 року службою у справах дітей забезпечено оформлення статусу дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройної агресії. За звітний період відповідний статус отримали 10 дітей.

Культура

Мережа закладів культури Арцизької громади різних типів складається з:

- 13 бібліотек;
- 11 будинків культури;
- 2 школи естетичного виховання: КЗ «Арцизька дитяча художня школа» і КЗ «Арцизька школа мистецтв»;
- 1 історико-краєзнавчий музей;
- арт-галерея, в якій проводяться виставки-вернісажі робіт місцевих

художників, театральні вистави та інші культурні заходи (створена при міській публічній бібліотеці);

- при міській публічній бібліотеці створено Інтернет-центр та самоорганізуючий освітній простір для підлітків та молоді, в якому проходять різноманітні інтерактивні заняття, воркшопи, тренінги, майстер-класи, а також Education Library Hub – мультимедійний простір для зустрічей, навчання, обміну думками та ідеями.

Спільна діяльність. Протягом 2023 року на території Арцизької громади запроваджені та реалізовані наступні проєкти:

- ✓ проєкт «Кіно просто неба»;
- ✓ коворкінг-простори, працювали у зимовий період під час вимкнення електроенергії;
- ✓ патріотичний проєкт «Мистецтво проти війни», який проведено у селах Виноградівка, Плоцьк, Делень, Кам'янське та Холмське;
- ✓ семінар-практикум фотохудожників та фотографів “Буджак-2023”;
- ✓ зустрічі в межах проєкту «Друге дихання» для людей похилого віку;
- ✓ сезонні турніри інтелектуальної гри «Брейн-Ринг» серед молоді Арцизької громади;

- ✓ проєкт «Центр соціально-психологічного розвантаження», в межах якого проводяться заняття з гончарства, ароматерапії, арт-терапії, кіно-терапії. Ініціатива впроваджується в межах проєкту «Програма ЄС Міцні Регіони – Спеціальна програма підтримки України», співфінансується Європейським Союзом та Федеральним міністерством економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) та реалізується Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Вже третій рік в громаді призначаються Премії Арцизької міської ради учнівській молоді за творчі досягнення. За результатами діяльності у 2022-2023 навчальному році таку премію на загальну суму 119,8 тис. грн. отримали 124 учні (47 в індивідуальному заліку і 8 колективів).

Бібліотеки. Загальна кількість користувачів у бібліотеках на початок 2023 року складає 10 277 осіб. За послугами до бібліотек громади звернулися 99 066 разів. Протягом звітного року у бібліотеках громади було проведено 1720 соціокультурних заходів.

На базі міської публічної бібліотеки функціонують: студія з вивчення англійської мови, курс із основ комп'ютерної грамотності для дорослих, курс із програмування мікроконтролерів для дітей, надаються корисні та сучасні електронно-сервісні послуги, працює арт-майстерня та Арт-галерея, яка стала платформою для презентацій, тренінгів, зустрічей з цікавими гостями та видатними особистостями, концертів та театральних вистав.

Музей проводить свою роботу за кількома напрямками: комплектування фондів (78 нових експонатів за 2023 рік), архівний облік та збереження експонатів, експозиційна робота (створення літературної експозиції, оновлення скіфської експозиції), проведення екскурсій та культурно-масових заходів (робота з дітьми, молоддю, людьми похилого віку, іноземними туристами), методична робота.

Протягом 2023 року музей відвідали 1435 людей, проведено 72 екскурсії, 16 круглих столів, 9 тематичних уроків, 5 тренінгів.

Клубні заклади. Усього в Арцизькій громаді нараховується 92 клубні формування: вокально-хорові, музично-інструментальні, гуртки художнього слова, хореографічні. У них беруть участь 970 учасників. На базі клубних закладів громади працюють 6 клубів за інтересами та аматорських об'єднань за різними напрямками. Функціонують 9 колективів зі званням «народний», один із них - «народна» самодіяльна фотостудія. Проводиться робота з усіма категоріями населення. В Арцизькому Будинку культури функціонує методичний кабінет, основним завданням якого є надання методичної та практичної допомоги закладам культури Арцизької громади.

У 2023 році в Арцизькій громаді проведено 982 заходи, з них: культурно-масові заходи - 402 (міні-концерти, онлайн-концерти, привітання, квести, конкурсно-розважальні програми, літературні вечори); культурно-освітні заходи – 201 (тематичні вечори, інформаційні години, бесіди, диспути, історичні години, дискусії); суспільно-політичні та інші заходи – 199 (відкриття бюветів, пожежних частин, урочисті зібрання, майстер-класи, обрядові дійства).

Школа мистецтв надає мистецько-освітні послуги початкового рівня за напрямками: музичне, хореографічне, театральне мистецтв. З 2022 навчального року було відкрито 3 нових класи: сучасної хореографії, театру, бандури. Функціонують хор, 3 ансамблі та 3 хореографічні колективи.

В школі працюють 18 викладачів, навчається 224 учні, 55 - на пільговій основі. Учні отримують численні нагороди в конкурсах різних рівнів: в регіональних (11 учнів, 3 колективи), обласних (4 учні, 1 колектив), всеукраїнських (6 учнів, 5 колективів), міжнародних (21 учень, 3 колективи).

Художня школа. Учасниками освітнього процесу в школі є 6 педагогічних працівників та 117 учнів, 15 навчаються на пільговій основі. Для ефективного забезпечення дітей мистецькою освітою комунальний заклад розділений на кілька осередків.

У 2022/2023 навчальному році в КЗ «Арцизька художня школа» проводилися міжшкільні конкурси, літературно-мистецькі заходи, челенджі, віртуальні екскурсії, арт-виставки в міській бібліотеці, презентації та майстер-класи. Учні художньої школи стали переможцями багатьох офлайн та онлайн конкурсів (міжнародні - 2 переможці та 2 гран-прі, всеукраїнські - 59 переможців, обласні та регіональні конкурси - 10 переможців). Протягом 9 місяців 2022/2023 навчального року експонувались 2 виставки, благодійна акція «Діти дітям», учні та вчителі брали участь у 3 виставках по всій Україні.

Діяльність закладів культури спрямована на забезпечення умов для реалізації творчого потенціалу різних верств населення, духовне та культурне становлення громадян засобами культурно-просвітницької роботи, забезпечення культурно-дозвільних потреб населення, відродження, збереження і розвиток національних традицій, розвиток усіх видів та жанрів аматорського народного мистецтва, забезпечення доступу населення до культурних надбань.

Оновлення матеріально-технічної бази та капітальні ремонти закладів культури у 2023 році.

З бюджету міської територіальної громади було виділено 7,0 млн. грн. на:

- капітальний ремонт покрівлі Новоіванівського Будинку культури;
- облаштування вимощення Новоіванівського Будинку культури;
- капітальний ремонт покрівлі Виноградівського Будинку культури;
- облаштування вимощення Виноградівського Будинку культури;
- встановлення входних дверей та вікон Деленського Будинку культури;
- капітальний ремонт покрівлі правого крила Деленського Будинку культури;
- проектно-кошторисну документацію на капітальний ремонт покрівлі КЗ «Арцизька міська публічна бібліотека».
- кондиціонери для Арт-галереї КЗ «Арцизька міська публічна бібліотека»; ноутбук для проведення заходів;
- ноутбук для КЗ «Арцизька школа мистецтв».

Фізична культура і спорт

З початком збройної агресії російської федерації проти України завдання щодо розвитку фізичної культури та спорту в громаді докорінно змінилося в першу чергу в розрізі безпеки учасників навчально-тренувального процесу. З 24 лютого 2022 року була зупинена навчально-тренувальна робота у всіх закладах фізичної культури і спорту Арцизької громади та скасовано проведення будь-яких спортивних заходів. Водночас,

враховуючи значну роль фізичної культури та спорту в подоланні психологічних та фізичних наслідків стресу та за рекомендацією управління фізичної культури і спорту Одеської обласної адміністрації відновлено навчально-тренувальну роботу у всіх закладах фізичної культури і спорту Арцизької громади.

Протягом 2023 року в кожному старостинському окрузі Арцизької громади та в м.Арцизі працювали інструктори-методисти зі спорту, які проводили тренувальну діяльність та формували команди з найкращих спортсменів для участі в змаганнях як місцевого, районного, так і в змаганнях обласного та всеукраїнського рівнів.

Станом на 01.11.2023 р. в комунальному підприємстві «Арцизьке фізкультурно-спортивне підприємство «Колос»» Арцизької міської ради налічується 14 секцій з таких видів спорту:

- ✓ Волейбол (чоловіки ветерани)
- ✓ Баскетбол (чоловіки)
- ✓ Шахи
- ✓ Шашки
- ✓ Гирьовий спорт
- ✓ Настільний теніс
- ✓ Крос л/атлетичний
- ✓ Армрестлінг
- ✓ Дартс
- ✓ Мініфутбол
- ✓ Футбол
- ✓ Вільна боротьба
- ✓ Гандбол
- ✓ Футзал.

В Арцизькій громаді у 2023 році було проведено відкритий Чемпіонат Арцизької міської територіальної громади з великого футболу сезону 2023 року, де брали участь 6 команд.

Відповідно до єдиного календарного плану ГО Одеської територіальної організації ВФСТ «Колос» організовано Спортивні ігри серед міських, селищних територіальних громад Одещини 2023 року. Команди Арцизької міської територіальної громади брали участь у спортивних змаганнях серед міських, селищних територіальних громад Одещини 2023 року.

В Комунальному підприємстві «Арцизьке фізкультурно-спортивне підприємство «Колос» Арцизької міської ради працюють 15 інструкторів-методистів з фізичної культури та спорту.

З метою заохочення переможців та призерів спортивних змагань Арцизької міської територіальної громади до участі в обласних, всеукраїнських та міжнародних змаганнях діє місцева програма виплати грошових винагород спортсменам Арцизької міської територіальної громади за результатами олімпійських, неолімпійських, параолімпійських та дефолімпійських видів спорту на 2023 рік, затверджена рішенням Арцизької міської ради від 24.02.2023 № 1568-VIII (зі змінами).

Туристичний потенціал

Туристична галузь Арцизької громади є одним із стратегічних напрямків розвитку. В Арцизі працюють: 1 готель та 1 хостел. На території Лиманської громади Білгород-Дністровського району працює Комунальна організація Арцизький дитячий позаміський заклад оздоровлення та відпочинку «Ювілейний» Арцизької міської ради.

Велику зацікавленість туристів викликає церковний комплекс базиліки у м. Арцизі, який є зменшеною копією Великої базиліки в Плісці (Болгарія) і не має аналогів на території України. Проєкт майбутньої церкви символізує не тільки культурну єдність болгар, а й духовну спорідненість православних народів.

Історичний туризм має великий потенціал для розвитку. На території громади

знаходяться цікаві пам'ятки архітектури: 8 скіфських курганів та Римський вал. У 2021 році в громаді був створений перший піший туристичний маршрут «Скіфська тропа», який стартує з центра міста та завершується на одному з давніх скіфських курганів.

Центром музейної справи та однією з туристичних точок є Арцизький історико-краєзнавчий музей. На сьогодні експозиційна площа музею становить 186 квадратних метрів. Заклад має кілька залів: військовий, етнографічний, німецький куточок та скіфську експозицію.

Природокористування та безпека життєдіяльності людини

Водні ресурси. Південь Одеської області належить до регіонів України з недостатнім водозабезпеченням. Водопостачання населених пунктів громади здійснюється з підземних джерел. Діють 33 артезіанські свердловини, які забезпечують водою 13 населених пунктів громади. Більшість населення сільської місцевості забезпечується питною водою з громадських колодязів та привозною очищеною водою. Загальна протяжність водопровідних мереж громади становить 227 км.

Територією громади протікають наступні річки: Когильник – 7,67 км, Чага – 8,67 км, Киргиз-Китай – 17 км, Аліяга – 29,84 км, Ташлик – 21,33 км, Кіргіз – 20,1 км, Дракуля – 12,16 км.

Озера відсутні.

В Арцизькій громаді налічуються 16 одиниць ставків та водосховищ (12 ставків та 4 водосховища) загальною площею 668 га – це водойми в штучному чи природному поглибленні з невеликою площею поверхні води, наповнюються водою завдяки поверхневому та підземному стокам. Ставки були створені для розведення риби і водоплавної птиці, зрошення земель, оздоровчих заходів.

Земельні ресурси Арцизької громади представлені переважно чорноземними ґрунтами з високою природною родючістю. Земельні ресурси громади характеризуються надзвичайно високим рівнем освоєння. Землі сільськогосподарського призначення становлять 68,0 тис. га або 88,0 %.

Структура земельного фонду Арцизької громади:

Загальна площа земель, всього	76156,05 га	% у загальній площі
сільськогосподарські землі	67 979,93 га	88
землі житлової та громадської забудови	3 174,85 га	4
землі промисловості	1 821 га	2
землі лісгосподарського призначення	1 626,29 га	2
землі водного фонду	1 458,13 га	2
землі історико-культурного призначення	73,06 га	1
землі рекреаційного призначення	31,15 га	1

Арцизька міська територіальна громада розташована у степовому регіоні, що обумовлює малу лісистість. У громаді відсутні ліси за винятком невеликого штучно висадженого лісу, що знаходиться на околиці м. Арциза площею 1600 га та лісосмуг, висаджених у радянські часи з метою боротьби з суховіями.

В громаді є дві ботанічні пам'ятки природи місцевого значення площею по 2 га – Діброва «Арцизька» (м. Арциз) та Новоіванівський (с. Нова Іванівка)

На території громади наявні корисні копалини: черепашник, пісок, глина.

Поводження з відходами. В Арцизькій громаді налічується 13 паспортизованих

полігонів твердих побутових відходів (ТПВ) - санкціоновані місця видалення (захоронення) відходів. Функціонують 2 комунальних підприємства, які здійснюють вивезення ТПВ: КП «Благоустрій» та КП «Комфорт-16».

В громаді не впроваджено роздільне збирання сміття. Відсутність роздільного збирання відходів робить у багатьох випадках тверді побутові відходи рівнозначними з промисловими за характером та наслідками впливу на довкілля та здоров'я населення. Морфологічний склад побутових відходів з кожним роком ускладнюється, включаючи в себе все більшу кількість екологічно небезпечних компонентів та речовин.

Відсутність роздільного збирання, обробки і сортування побутових відходів призвела до того, що в населених пунктах громади щороку нагромаджуються значні обсяги твердих відходів на полігонах. Більша частина полігонів вичерпала свій потенціал на 80 %.

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України розроблено мапу Національного проекту будівництва заводів з управління побутовими відходами (далі - Національний проект), які покривають переробними потужностями всю країну.

З метою реалізації Національного проекту між Арцизькою міською радою, Одеською обласною державною адміністрацією та Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України 15 листопада 2023 року був підписаний меморандум про взаємодію щодо розбудови інфраструктури управління відходами в Одеській області.

Пожежна безпека. Арцизька громада розташована у степовому регіоні півдня Одещини. Однією з проблем даного регіону є клімат зі спекотним посушливим літом. За даними Українського гідрометеорологічного центру у липні-серпні 2023 року абсолютний максимум температури на півдні Одеської області досяг до позначки +36-40 С⁰, що призводить до високої пожежної небезпеки у регіоні.

З метою швидкого реагування на надзвичайні ситуації протягом 2021-2023 років Арцизькою міською радою створено п'ять місцевих пожежних команд (охорону), які забезпечують пожежну охорону на частині території Арцизької міської територіальної громади. Місцезнаходження місцевих пожежних команд (охорони):

- ✓ Задунайський старостинський округ;
- ✓ Кам'янський старостинський округ;
- ✓ Новоіванівський старостинський округ;
- ✓ Главанський старостинський округ;
- ✓ Деленський старостинський округ.

2. Пріоритетні напрямки та завдання соціально-економічного розвитку на 2024 рік

Пріоритетними напрямками розвитку Арцизької міської територіальної громади і надалі будуть сприяння підприємницькій діяльності, підвищення інвестиційної привабливості громади, туризму, розвиток охорони здоров'я, культури, освіти, спорту, розвиток інфраструктури, благоустрою громади та забезпечення гарантованого рівня захисту населення.

Актуальними завданнями на 2024 рік є:

- *економічне зростання, яке включає:*
відновлення економічного зростання промислового виробництва та сфери послуг;
залучення інвестицій та розвиток міжрегіонального і міжнародного співробітництва;
захист економічних інтересів малого і середнього підприємництва.
- *зростання соціального капіталу, а саме:*

налагодження дієвої взаємодії органів місцевої влади, інститутів громадянського суспільства та підприємницьких структур на засадах партнерства;
сприяння розвитку громадянського суспільства.
- *благоустрій та просторовий розвиток громади, куди входить:*
забезпечення сталого просторового розвитку громади;
модернізація та інноваційний розвиток місцевої інженерно-транспортної інфраструктури;
створення комфортних умов проживання, відпочинку та дозвілля.

2.1. Податково-бюджетна діяльність

Бюджетні показники на 2024 рік базуються на основних прогнозних макропоказниках економічного і соціального розвитку України, які враховують дії правового режиму воєнного стану та із застосуванням чинного бюджетного і податкового законодавства.

Показники місцевого бюджету враховують:

- збереження зарахування: додаткового нормативу у розмірі 4 % ПДФО до бюджетів територіальних громад за рахунок зниження надходжень до державного бюджету, акцизного податку з пального - 13,44 %;

- Закон України від 08.11.2023 № 3428-IX «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України», *відповідно до якого частина податку на доходи фізичних осіб від оподаткування доходів у вигляді грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та особами рядового і начальницького складу, що сплачується (перераховується) згідно з Податковим кодексом України на відповідній території України та згідно із зазначеними нормами цього Кодексу належить до доходів загального фонду відповідних місцевих бюджетів, зараховується в повному обсязі до спеціального фонду Державного бюджету України;*

- соціальні стандарти, а саме: мінімальну заробітну плату встановлено з **1 січня 2024 року** у розмірі 7 100,0 грн., з 1 квітня 2024 року – 8 000,0 грн.;

- прогнозний посадовий оклад працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки з 01.01.2024 – 3197 грн.;

- прожитковий мінімум на одну особу в розрахунку на місяць становитиме 2920 грн., а для основних соціальних і демографічних груп населення:

дітей віком до 6 років – 2 563 грн.;

дітей віком від 6 до 18 років – 3 196 грн.;

працевдатних осіб – 3 028 грн.;

осіб, які втратили працевдатність – 2 361 грн.

Пріоритетні напрямки:

- ✓ підвищення фінансової спроможності бюджету територіальної громади;
- ✓ збільшення дохідної частини бюджету;
- ✓ проведення раціональної та ефективної бюджетної політики, дотримання фінансової дисципліни;
- ✓ запровадження дієвого механізму управління бюджетним процесом, як складової частини системи управління фінансами.

Основні завдання:

- здійснення контролю за справами надходжень до бюджету, забезпечення своєчасних та в повному обсязі надходжень по всіх джерелах наповнення дохідної частини бюджету територіальної громади;

- проведення моніторингу стану забезпечення надходжень до бюджету територіальної громади відповідно до показників, затверджених радою, виявлення резервів та вишукування додаткових джерел надходжень до дохідної частини бюджету та

забезпечення їх надходжень до бюджету територіальної громади;

- проведення щомісячного аналізу факторів впливу на наповнення дохідної частини бюджету від податку на доходи фізичних осіб та плати за землю;

- встановлення жорсткого контролю за цільовим, економним, раціональним та ефективним використанням бюджетних коштів. Дотримання першочерговості забезпечення фінансування в повному обсязі соціальних і захищених статей видатків при фінансуванні підпорядкованих установ;

- забезпечення внутрішнього контролю за повнотою надходжень, взяттям бюджетних зобов'язань розпорядниками бюджетних коштів та одержувачами бюджетних коштів і витрачанням ними бюджетних коштів;

- упорядкування структури штатної чисельності працівників, які фінансуються за рахунок коштів бюджету територіальної громади у межах затверджених асигнувань на оплату праці;

- здійснення постійного контролю за своєчасною та у повному обсязі оплаті праці працівників бюджетної сфери, комунальних підприємств, що фінансуються з бюджету територіальної громади та недопущення виникнення простроченої кредиторської заборгованості з оплати праці;

- недопущення виникнення кредиторської та дебіторської заборгованості у бюджетній сфері;

- підвищення рівня взаємодії Арцизької міської ради з місцевими органами виконавчої влади щодо забезпечення збільшення надходжень до місцевого бюджету.

Очікувані результати:

- збільшення дохідної частини бюджету за рахунок резервів на 10%;
- відсутність кредиторської заборгованості по захищеним статтям бюджету громади;
- відсутність дебіторської заборгованості.

2.2. Економічний розвиток та інвестиційна діяльність

Пріоритетні напрями:

- ✓ розвиток аграрної галузі;
- ✓ створення стабільних та сприятливих умов для функціонування та розвитку підприємництва;
- ✓ покращення інвестиційного клімату громади, створення передумов для формування її конкурентоспроможного та позитивного міжнародного економічного й інвестиційного іміджу;
- ✓ залучення коштів міжнародних фінансових організацій в інвестиційні проекти розвитку громади;
- ✓ проведення роботи щодо підготовки та реалізації інвестиційних проектів з метою залучення коштів міжнародної технічної допомоги;

Основні завдання:

- сприяння розвитку різних форм кооперації на селі, створенню сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів;

- забезпечення доступності ринків збуту для малих та середніх виробників сільськогосподарської продукції;

- стимулювання розвитку малого та середнього підприємництва;

- забезпечення бізнесу рівним доступом до ресурсів громади;

- залучення до підприємницької діяльності сільського населення та малозахищених верств (жінки, молодь, інваліди та інші);

- розвиток самозайнятості жінок, молоді, інвалідів та інших;

- розвиток економічного потенціалу Арцизької громади шляхом розбудови інфраструктури індустриального парку;

- інвентаризація та оптимізація місцевих регуляторних актів, організація роботи з перегляду діючих регуляторних актів відповідно до змін законодавства;

- підготовка інвестиційних пропозицій громади;
- розроблення інвестиційного паспорту Арцизької громади та його поширення через Інтернет, друковані засоби та мультимедійні ресурси;
- укладання меморандумів про подальше інвестиційне співробітництво громади з іноземними та вітчизняними суб'єктами господарської діяльності;
- організаційно-технічне забезпечення візитів офіційних іноземних делегацій та окремих іноземців до громади;
- підготовка та надання проєктних пропозицій відповідно до міжнародних стандартів.

Очікувані результати:

- збільшення кількості промислових підприємств до 20 одиниць;
- збільшення кількості суб'єктів господарювання на 10%;
- зареєстровано 1 сільськогосподарський обслуговуючий кооператив;
- збільшення частки обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг) мікро, малими та середніми підприємствами до 72%;
- збільшення частки надходжень від мікро, малого та середнього бізнесу до місцевого бюджету до 80%

2.3. Цифрова трансформація громади та надання адміністративних послуг

Пріоритетні напрямки:

- ✓ підвищення якості, рівня доступності та прозорості надання адміністративних послуг;
- ✓ поліпшення сервісу обслуговування суб'єктів звернень;
- ✓ розширення переліку адміністративних послуг;
- ✓ уніфікація адміністративних послуг;
- ✓ забезпечення ефективної роботи ЦНАП, розширення сфери застосування ІТ-технологій при отриманні адміністративних послуг;
- ✓ впровадження автоматизованої системи електронного документообігу в Арцизькій міській раді та комунальних підприємствах (установах, організаціях) громади;
- ✓ забезпечення захисту інформації в інформаційно-комунікаційній мережі Арцизької міської ради;
- ✓ підвищення рівня цифрової грамотності серед працівників Арцизької міської ради та комунальних підприємствах (установах, організаціях) громади;
- ✓ забезпечення кібер-захисту інформаційно-комунікаційної системи Арцизької міської ради та інформаційних ресурсів громади;
- ✓ забезпечення оперативної взаємодії між структурними підрозділами Арцизької міської ради та Одеською обласною державною адміністрацією.

Основні завдання:

- впровадження та розвиток електронних сервісів та інформаційних систем у сфері надання адміністративних послуг;
- удосконалення роботи електронної черги в ЦНАП;
- розвиток та модернізація офіційного веб-порталу адміністративних послуг в Арцизькій громаді;
- забезпечення різних форм взаємодії та зворотного зв'язку із заявниками за допомогою запровадження нових форм консультування, зокрема, через сучасні месенджери та чат-боти;
- розширення кількості адміністративних послуг, що надаються в електронному вигляді;
- оптимізація процедур отримання адміністративних послуг за допомогою розширення спектру комплексних послуг за життєвими ситуаціями та «швидких» послуг, які надаються за одне звернення до ЦНАП;

- забезпечення ЦНАП необхідною кількістю працівників та необхідним обладнанням;
- сегментована модернізація комутаційного обладнання Арцизької міської ради;
- впровадження системи електронного документообігу СЕД «АСКОД».

Очікувані результати:

- можливість отримання суб'єктами звернень послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану в ЦНАП;
- забезпечення якісного та оперативного надання адміністративних послуг маломобільним групам населення Арцизької міської ради за місцем їх проживання з використанням кейсу «Мобільний адміністратор»;
- мінімізація паперового документообігу, можливість отримання адміністративних послуг в електронному вигляді;
- забезпечення отримання декількох адміністративних послуг суб'єктом звернення одночасно в одному місці;
- формування позитивного іміджу ЦНАП серед населення Арцизької міської територіальної громади;
- збереження високих стандартів якості надання адміністративних послуг;
- мінімізація витрат ресурсів (час, кошти) громадян та суб'єктів господарювання на отримання адміністративних послуг;
- підвищення рівня цифрової грамотності та обізнаності базовим правилам кібергігієни в інформаційному просторі;
- забезпечення належного рівня технічного захисту інформації та кіберзахисту інформаційно-комунікаційної системи Арцизької міської ради;
- забезпечення відповідності організації заходів щодо забезпечення технічного захисту інформації вимогам чинного законодавства.

2.4. Управління об'єктами комунальної власності та земельні відносини

Пріоритетні напрями:

- ✓ здійснення обліку комунального майна Арцизької громади;
- ✓ здійснення контролю за станом використання та своєчасною сплатою орендної плати орендарями об'єктів комунальної власності;
- ✓ підвищення ефективності управління об'єктами комунальної власності;
- ✓ здійснення обліку земель Арцизької громади;
- ✓ організаційне забезпечення земельних торгів з продажу земельних ділянок або прав на них (оренди, користування тощо);
- ✓ забезпечення надходження плати за землю до бюджету громади.

Основні завдання:

- забезпечення надходження коштів до місцевого бюджету за рахунок передачі в оренду та / або продажу майна, яке знаходиться в комунальній власності громади;
- здійснення обліку комунального майна на підставі щорічної інвентаризації комунального майна, проведеної балансоутримувачами.
- проведення технічної інвентаризації об'єктів права комунальної власності та заходів по реєстрації прав власності на комунальне майно;
- сприяння ефективному використанню та збереженню майна комунальної власності, здійснення контролю за своєчасною сплатою орендної плати орендарями об'єктів комунальної власності;
- формування переліків першого та другого типу об'єктів комунальної власності, що плануються передати;

- формування та затвердження переліку об'єктів комунальної власності, які можуть бути приватизовані, забезпечення їх приватизації відповідно до вимог чинного законодавства;
- контроль за збереженням, ефективністю та раціональним використанням майна, переданого в господарське відання та оперативне управління підприємств, установ та організацій, відділів Арцизької міської ради;
- організація орендних відносин, супроводження чинних договорів оренди комунального майна та здійснення контролю за їх виконанням;
- забезпечення в межах, визначених законодавством, виконання функцій організатора продажу нерухомого майна;
- забезпечення виготовлення технічної документації по встановленню (відновленню) меж земельних ділянок під об'єктами комунального майна;
- забезпечення виготовлення технічної документації земельних ділянок під лісосмугами та іншими об'єктами (полігон твердих побутових відходів тощо);
- проведення інвентаризації землі та водних об'єктів на території Арцизької міської територіальної громади;
- забезпечення виготовлення проєктів землеустрою щодо зміни цільового призначення земельних ділянок;
- визначення виконавців земельних торгів з продажу земельних ділянок або прав на них (оренди, користування тощо) та організаційне забезпечення проведення земельних торгів;
- контроль за надходженням плати за землю до бюджету громади;
- перерахунок орендної плати по діючим договорам оренди відповідно до прийнятого регуляторного акту стосовно ставок орендної плати за землю на відповідний фінансовий рік у встановленому законом порядку;
- контроль за використанням земель сільськогосподарського призначення з метою виявлення фактичних землекористувачів;
- вжиття заходів щодо проведення інвентаризації земель сільськогосподарського призначення на території Арцизької громади.

Очікувані результати:

- підвищення рівня наповнення доходної частини місцевого бюджету Арцизької громади від ефективного використання об'єктів та земельних ресурсів комунальної власності;
- ефективне управління комунальним майном.

2.5. Житлово-комунальна сфера, дорожньо-транспортне господарство та благоустрій

Пріоритетні напрями:

- ✓ утримання та розвиток автомобільних доріг і дорожньої інфраструктури, підвищення безпеки руху, швидкості та економічності перевезень пасажирів і вантажів автомобільним транспортом, поліпшення експлуатаційного стану доріг комунальної власності;
- ✓ ремонт автомобільних доріг та тротуарів у населених пунктах громади;
- ✓ проведення ремонтних робіт, забезпечення під'їзду до опорних навчальних та медичних закладів, соціальних та культурних об'єктів.
- ✓ забезпечення комунальних підприємств громади транспортними засобами спеціального призначення, комплектувальними засобами до них, обладнанням та устаткуванням;
- ✓ розвиток системи водопостачання та водовідведення (капітальний ремонт, реконструкція та будівництво водопровідно-каналізаційних мереж, водопровідних каналізаційних насосних станцій, артсвердловин, каналізаційних очисних споруд та резервуарів для накопичення чистої води);

- ✓ впровадження сучасних технологій, у тому числі енергозберігаючих, на об'єктах водопостачання та водовідведення;
- ✓ забезпечення утримання в належному експлуатаційному та санітарному стані об'єктів благоустрою, створення належних умов для життєдіяльності та відпочинку населення у всіх населених пунктах громади.

Основні завдання:

- приведення насамперед у належний стан автомобільних доріг, якими здійснюється підвіз учнів до закладів загальної середньої освіти, а також громадян до закладів охорони здоров'я;

- капітальний / поточний / ямковий ремонт / підсипка дорожнього покриття у населених пунктах:

с. Плоцьк - вул. Бессарабська, вул. Садова, вул. Мира – 150 кв. м., вул. Молодіжна – 60 кв. м.;

с. Прямобалка - вул. Молодіжна, вул. Покровська – 1 км, дамба 150 м, вул. Першотравнева – 1,7 км, вул. Свободи;

с. Главані - вул. Гагаріна – 200 м, вул. Теніста, вул. Сонячна;

с. Нова Іванівка – пров. Річний – 260 м, вул. Бессарабська - 320 м;

с. Холмське - вул. Молодіжна – 700 м, вул. Пушкіна – 3200 м (відсутнє покриття), вул. Шевченка – 1560 м; вул. Сонячна – 1560 м (відсутнє покриття), вул. Кутузова – капітальний 500 м, ямковий 1700 м, вул. Суворова (об'їзна) – капітальний 500 м, підсипка 1600 м (відсутнє покриття);

с. Делень - вул. Пушкіна №145-№159 відсутнє покриття 200 м, пров. Матросова – Пушкіна 200 м, пров. Матросова – Шевченка 200 м;

с. Новоселівка - вул. Миру – відсутнє покриття 200 м, капітальний 320 м;

с. Задунайвка - вул. Шкільна;

м. Арциз - вул. Лінія, 8 – 230 м, вул. Лінія, 9 – 180 м, вул. Лісова – 300 м, вул. Овчиннікова – 410 м, вул. Очеретова – 1034 м, вул. Вишнева – 770 м, вул. Привокзальна – 490 м, вул. Соломонова – 370 м, вул. Степова - 410 м, вул. Стоянова - 420 м.

- продовження роботи щодо підтримання в належному експлуатаційному стані доріг без твердого покриття, проведення грейдерування та підсипки доріг на території населених пунктів громади, проведення робіт з відведення дощових і талих вод з перехресть та вулиць;

- ремонт тротуарів, вулиць та провулків у населених пунктах громади;

- закупівля для комунальних підприємств територіальної громади транспортних засобів спеціального призначення (машини для перевезення сміття, екскаваторів, бульдозерів, грейдерів та самоскидів) та обладнання до них;

- закупівля обладнання для виробництва тротуарної плитки;

- забезпечення надійності функціонування систем водопостачання та водовідведення;

- реконструкція очисних споруд у м. Арциз;

- встановлення систем доочищення питної води у населених пунктах громади:

м. Арциз (населення - 14200 осіб) – 3 од., потужністю 1000 л/год.;

с. Виноградівка (населення – 2595 осіб) – 1 од., потужністю 1000 л/год.;

с. Кам'янське (населення – 2147 осіб) – 1 од., потужністю 1000 л/год.;

с. Надєждівка (населення – 562 осіб) – 1 од., потужністю 500 л/год.;

с. Новоселівка (населення – 416 осіб) – 1 од., потужністю 250 л/год.;

с. Плоцьк (населення – 415 осіб) – 1 од., потужністю 250 л/год.;

с. Прямобалка (населення – 854 осіб) – 1 од., потужністю 500 л/год.

- впровадження сучасних технологій та обладнання на об'єктах водопостачання та водовідведення;

- забезпечення населення питною водою;

- поточний ремонт пам'ятників та пам'ятних знаків на території громади,

встановлення нових парканів міських та сільських кладовищ, а також ремонт існуючих;

- встановлення дорожніх знаків, проведення робіт з нанесення дорожньої розмітки на дорогах з твердим покриттям;
- поліпшення умов транспортної доступності від сільських населених пунктів до адміністративного центру громади;
- забезпечення безпечної та регулярної роботи автомобільного транспорту;
- підвищення якості транспортного обслуговування;
- створення конкурентного середовища на ринку транспортних послуг;
- щорічне проведення конкурсів на визначення перевізників на автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі громади;
- придбання та встановлення дитячих ігрових та спортивних елементів, облаштування дитячих ігрових майданчиків;
- утримання в належному стані автобусні зупинки на території міста та сільських населених пунктах громади з метою створення комфортних умов для пасажирів на автобусних маршрутах загального користування;
- організація та проведення громадських робіт;
- заходи з озеленення міста;
- створення безбар'єрного середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями;
- забезпечення комунальні підприємства громади будівельними та витратними матеріалами для утримання об'єктів благоустрою;
- притягнення до відповідальності фізичних та юридичних осіб, які порушують Правила благоустрою відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Очікувані результати:

- покращення транспортно-експлуатаційного стану автомобільних доріг та вулиць комунальної власності у населених пунктах громади;
- зниження втрат від дорожньо-транспортних пригод, що трапляються через незадовільний стан автомобільних доріг;
- зміцнення матеріального забезпечення комунальних підприємств;
- покращення стану об'єктів життєзабезпечення та інфраструктури;
- забезпечення населення громади якісним питним водопостачанням та водовідведенням;
- встановлення систем доочищення води;
- ремонт та реконструкція водопровідних та каналізаційних мереж;
- реконструкція очисних споруд у м. Арциз;
- впровадження енергозберігаючих технологій;
- будівництво артезіанських свердловин для питного водопостачання, ремонт та реконструкція водонапірних башт;
- забезпечено безбар'єрне середовище для осіб з обмеженими фізичними можливостями;
- утримання територій громади у відповідності до Правил благоустрою Арцизької міської територіальної громади.

2.6. Будівництво та житлова політика

Пріоритетні напрями:

- ✓ виготовлення картографічної основи масштабу 1:10000 та 1:2000 в цифровій формі як просторово орієнтованої інформації в державній системі координат УСК-2000 на паперових і електронних носіях;
- ✓ виконання землепорядних робіт у складі Комплексного плану просторового розвитку громади;

- ✓ розроблення Комплексного плану просторового розвитку Арцизької міської територіальної громади та проведення стратегічної екологічної оцінки;
- ✓ утримання та експлуатація в належному технічному стані захисних споруд в підприємствах, установах, організаціях комунальної власності;
- ✓ дотримання нових стандартів будівництва об'єктів комунальної власності, зокрема приміщень для укриття, що передбачатимуть врахування виникнення різних надзвичайних ситуацій.

Очікувані результати:

- покращення соціально-економічного розвитку громади;
- створення належних умов у закладах дошкільної та шкільної освіти, лікування населення, покращення сфери культурних заходів;
- покращення стану об'єктів життєзабезпечення та інфраструктури.

2.7. Енергозбереження та енергоефективність

Пріоритетні напрями:

- ✓ підвищення енергетичної ефективності будівель шляхом покрової термомодернізації з дотриманням нормативних санітарно-гігієнічних вимог;
- ✓ розвиток мережі об'єктів енергетичної інфраструктури з відновлювальних джерел енергії;
- ✓ впровадження проєктів із підвищення енергоефективності водопровідно-каналізаційного господарства і зменшення нераціональних втрат води та енергії;
- ✓ впровадження проєктів із підвищення енергоефективності об'єктів соціальної інфраструктури;
- ✓ підвищення ефективності використання енергетичних ресурсів шляхом мінімізації витрат паливно-енергетичних ресурсів;
- ✓ підвищення рівня свідомості мешканців, набуття нових знань та навичок з енергоощадності, як результат впровадження інформаційно-просвітницьких та організаційних заходів.

Основні завдання:

- розвиток енергетичної інфраструктури з відновлювальних джерел енергії;
- створення умов для залучення вітчизняних та іноземних інвестицій в енергетичний сектор;
- здійснення енергозберігаючих та енергоефективних проєктів / заходів, у т.ч.:
 - будівництво сонячних електричних станцій на КП «Водоканал» для власного споживання;
 - оснащення сонячними електричними станціями водонапірних башт у населених пунктах громади;
 - оснащення сонячними електричними станціями закладів охорони здоров'я та освіти.
- впровадження технічних та організаційних заходів щодо зниження витрат бюджету на енергоносії;
- впровадження заходів з ощадного використання енергоресурсів на всіх рівнях;
- організація робіт з реагування на надзвичайні ситуації, розгортання стаціонарних та мобільних пунктів обігріву при пониженні температури повітря та тривалій відсутності електропостачання під час дії правового режиму воєнного стану на території Арцизької громади.

Очікувані результати:

- розширення мережі енергетичної інфраструктури з відновлених джерел енергії;
- зменшення споживання електроенергії у закладах соціальної сфери громади та зменшення навантаження на місцевий бюджет за рахунок оснащення їх сонячними електричними станціями;

- скорочення обсягів енергоспоживання в усіх сферах господарювання, в т.ч. й житловому фонді за рахунок енергоефективної поведінки споживачів;
- зменшення викидів CO₂ за рахунок впровадження енергозберігаючих заходів.

2.8. Соціально-економічна сфера

2.8.1. Демографічна ситуація, розвиток ринку праці

Пріоритетні напрями:

- ✓ Надання якісних та своєчасних послуг внутрішньо переміщеними особам та демобілізованим військовослужбовцям;
- ✓ Створення бази демографічних даних щодо чисельності населення громади шляхом ведення/поповнення електронного реєстру «Реєстр територіальної громади»

Основні завдання:

- сприяння зайнятості громадян, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції;
- залучення працездатних осіб до суспільно корисних робіт, що виконуються під час запровадження трудової повинності в умовах воєнного стану;
- підтримка сталого середовища для внутрішньо переміщених осіб, зокрема реалізація комплексу заходів, що стосуються адаптації до нового місця проживання, забезпечення базових потреб населення на належному рівні, продовольчої безпеки, працевлаштування, соціальної підтримки та створення сприятливих умов для повернення до своїх домівок.

Очікувані результати:

- збільшення кількості населення, зайнятого економічною діяльністю;
- зменшення рівня безробітного населення.

2.8.2. Грошові доходи населення, заробітна плата, легалізація заробітної плати та погашення заборгованості з її виплати

Пріоритетні напрями:

- ✓ налагодження ефективної співпраці Арцизької міської ради та відповідних територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади щодо здійснення контролю своєчасної і не нижче визначеного державою мінімального розміру оплати праці, виконання роботодавцями умов колективних договорів та галузевих угод у частині оплати праці, недопущення необґрунтованого зменшення заробітної плати;
- ✓ проведення роз'яснювальної роботи серед роботодавців щодо недопустимості використання робочої сили з порушенням трудового законодавства;
- ✓ сприяння скороченню нелегальної зайнятості населення громади, легалізації трудових відносин та зростання рівня заробітної плати;
- ✓ посилення роботи щодо забезпечення додержання мінімальних гарантій з оплати праці та у сфері боротьби з тіньовою зайнятістю проведення правової роз'яснювальної роботи.

Основні завдання:

- вжиття заходів щодо легалізації робочих місць, виводу підприємств з "тіньового" сектору економіки, виявлення суб'єктів господарювання, які ухиляються від сплати податків;
- організація зустрічей із представниками сфери бізнесу;
- вжиття заходів щодо попередження порушень законодавства при виплаті заробітної плати, у тому числі у "конвертах", недопущення використання праці найманих працівників без належного оформлення трудових відносин відповідно до законодавства.

Очікувані результати:

- зростання середньомісячної заробітної плати;
- скорочення заборгованості із виплати заробітної плати (у разі наявності);
- легалізація трудових відносин.

2.8.3. Соціальне забезпечення

Пріоритетні напрями:

- ✓ надання матеріально-грошової допомоги мешканцям Арцизької громади призовного віку, мобілізованим під час дії воєнного стану в Україні, з 24 лютого 2022 року, до припинення воєнного стану;
- ✓ надання матеріально-грошової допомоги мешканцям Арцизької громади на ремонт (відновлення/придбання) житла, пошкодженого або зруйнованого внаслідок воєнних дій на території Арцизької громади;
- ✓ надання матеріально-грошової допомоги мешканцям Арцизької громади на поховання сім'ям загиблих військовослужбовців внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру;
- ✓ надання матеріально-грошової допомоги мешканцям Арцизької громади сім'ям загиблого (померлого) військовослужбовця при захисті державного суверенітету та території цілісності України;
- ✓ надання матеріально-грошової допомоги дітям - мешканцям Арцизької громади через втрату, або захоплених у полон, або оголошеного зниклим безвісті одного чи двох батьків внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру;
- ✓ надання матеріальної допомоги мешканцям Арцизької громади, які опинилися у складних життєвих обставинах внаслідок непередбачених обставин, за рахунок коштів місцевого бюджету;
- ✓ надання матеріально-грошової допомоги мешканцям Арцизької громади, які потребують лікування у зв'язку з тяжкою хворобою;
- ✓ щорічна компенсації 65 фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2020 року № 859 «Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі»;
- ✓ щорічна компенсації особам за пільговий проїзд окремим категоріям громадян на залізничному транспорті;
- ✓ надання пільг окремим категоріям громадян з оплати послуг зв'язку – 78 осіб;
- ✓ надання якісних соціальних послуг, спрямованих на підвищення життєвого рівня ветеранів війни та праці, малозабезпечених громадян, осіб з інвалідністю, одиноких пенсіонерів, забезпечення соціального захисту осіб, які переміщені з тимчасово окупованої території України або району проведення антитерористичної операції;
- ✓ надання соціальних послуг, побутового обслуговування ветеранів, осіб з інвалідністю, громадян похилого віку, забезпечення їх реабілітації та адаптації у суспільство;
- ✓ інформаційно-просвітницька діяльність у соціальній сфері, співпраця з громадськими організаціями та місцевими засобами масової інформації;
- ✓ залучення представників громадськості до участі в реалізації прав і задоволенні потреб ветеранів війни та праці, осіб з інвалідністю, громадян, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, сімей загиблих (померлих) ветеранів війни (у т.ч. сімей загиблих (померлих) військовослужбовців, які брали участь у бойових діях під час воєнних дій та конфліктів на території України), поліпшенні умов їх життєдіяльності;
- ✓ створення необхідних умов для забезпечення відкритості та безперешкодного доступу громадян до інформації стосовно державних і місцевих соціальних програм, існуючих державних і регіональних соціальних гарантій та стандартів;
- ✓ запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі;
- ✓ призначення всіх видів соціальних виплат на які мають право внутрішньо переміщені особи.

Очікувані результати:

- надання цільової адресної допомоги малозабезпеченим верствам населення громади, які опинилися у складних життєвих обставинах;
- посилення соціального захисту та медичного забезпечення ветеранів війни та праці, осіб з інвалідністю та малозабезпечених верств населення;
- покращення якості життя людей з обмеженими потребами, учасників війни та інші.

2.9 Гуманітарна сфера

2.9.1. Освіта

Пріоритетні напрями та ключові кроки:

- ✓ створення безпечних умов для всіх учасників освітнього процесу;
- ✓ забезпечення рівного доступу до якісної дошкільної освіти всіх дітей віком від 3-ох до 6(7) років;
- ✓ розбудова та модернізація ефективної мережі закладів загальної середньої освіти задля забезпечення якості освіти;
- ✓ реалізація заходів Концепції Нова Українська школа у закладах загальної середньої освіти;
- ✓ сприяння організації інклюзивного навчання у закладах освіти;
- ✓ забезпечення фахового викладання предметів у школах;
- ✓ підготовка педагогічних кадрів для надання освітніх послуг високого рівня шляхом підвищення їх кваліфікації;
- ✓ продовження діджиталізації освітнього процесу закладів освіти громади, використання новітніх інформаційних технологій, покращення матеріально-технічної бази закладів освіти;
- ✓ збереження та розвиток мережі закладів позашкільної освіти громади;
- ✓ здійснення системних заходів, спрямованих на посилення національно-патріотичного виховання дітей та молоді – формування нового українця, що діє на основі національних та європейських цінностей;
- ✓ реалізація завдань державної молодіжної політики в громаді.

Очікувані результати:

- обладнано наявний фонд захисних споруд, створено та облаштовано найпростіші укриття в закладах освіти для всіх учасників освітнього процесу;
- завершення будівництва захисної споруди в Арцизькому ліцеї № 5 з початковою школою та гімназією Арцизької міської ради, розташованого за адресою: Одеська область, Болградський район, м. Арциз, вул. Свободи 115;
- здійснення реконструкції будівлі Арцизького ліцею № 5 з початковою школою та гімназією Арцизької міської ради, розташованого за адресою: Одеська область, Болградський район, м. Арциз, вул. Свободи, 115 в межах «Програми з відновлення України», яка реалізується спільно з Європейським інвестиційним банком;
- забезпечено заклади освіти новими шкільними меблями, комп'ютерною технікою, дидактичними матеріалами для забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа»;
- охоплено 100% дітей від загальної кількості дітей відповідного віку дошкільними закладами освіти;
- охоплено освітніми послугами 100 % дітей відповідного віку;
- охоплено освітніми послугами 100% дітей з особливими освітніми потребами;
- 40 % випускників, які набрали 160-170 балів і більше у ЗНО;
- 14 випускників, які здобули повну загальну середню освіту з відзнакою;
- 260 учнів громади, які отримали премію Арцизької міської ради за особисті навчальні досягнення.

2.9.2. Підтримка сім'ї, дітей та молоді

Пріоритетні напрями та ключові кроки:

- ✓ забезпечення ведення ЄІАС «Діти»;
- ✓ забезпечити неухильне виконання органами опіки та піклування Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності з питань усиновлення в умовах воєнного стану;
- ✓ надання статусу дітям, із врахуванням розширення підстав для надання статусу дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування;
- ✓ активізувати роботу щодо створення та діяльності сімей патронатних вихователів, для тимчасового влаштування дітей, залишених без батьківського піклування;
- ✓ забезпечити створення прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу та/або наповнення існуючих.

Очікувані результати:

- створення 1 дитячого будинку сімейного типу та 1 прийомної сім'ї.

2.9.3. Охорона здоров'я

Пріоритетні напрями та ключові кроки:

- ✓ збільшення доступності та наближення медичних послуг до споживача;
- ✓ створення реабілітаційного відділення КНП «Арцизька ЦОЛ» шляхом капітального ремонту існуючого ЛОР-відділення відповідно до проєктно-кошторисної документації та оснащення його відповідним обладнанням відповідно до табелю оснащення;
- ✓ збільшення кількості укладених контрактів із НСЗУ за пріоритетними напрямками;
- ✓ впровадження нових алгоритмів профілактики раку молочної залози на первинній та вторинній ланці;
- ✓ розвиток спроможної мережі закладів охорони здоров'я госпітального округу: КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» та КНП «Арцизька «ЦОЛ»;
- ✓ зниження рівня смертності від інфекційних захворювань;
- ✓ зниження захворюваності на інфекційні хвороби;
- ✓ підвищення рівня обізнаності населення щодо профілактики інфекційних захворювань, в т.ч. туберкульозу, ВІЛ-інфікування, вірусних гепатитів;
- ✓ підвищення рівня охоплення населення плановою імунопрофілактикою;
- ✓ підвищити медичні сервіси для надання медичної допомоги населенню громади та внутрішньо переміщеним особам;
- ✓ підвищення рівня охоплення наркозалежних замісною підтримуючою терапією;
- ✓ вакцинація медичних працівників та пацієнтів із хронічною нирковою недостатністю проти вірусного гепатиту В;
- ✓ підвищення рівня раннього виявлення туберкульозу на первинній ланці;
- ✓ підвищення рівня раннього виявлення ВІЛ та вірусними гепатитами;
- ✓ підвищення охоплення пацієнтів з комбінованою патологією ВІЛ/туберкульоз сучасним лікуванням;
- ✓ підвищення рівня прихильності пацієнтів з комбінованою патологією (ВІЛ + туберкульоз, ВІЛ + наркозалежність, туберкульоз + наркозалежність, ВІЛ + наркозалежність + туберкульоз) лікуванню запропонованими сучасними методами;
- ✓ проведення просвітницької роботи зі стримування поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19;

Очікувані результати:

- збільшення кількості договорів з НСЗУ на 2 одиниці;
- уповільнення процесу інвалідизації та відновлення навичок самообслуговування у осіб після інсульту, черепно-мозкових травм та захворювань центральної нервової системи, у т.ч. військовослужбовців, 1500 осіб на рік;
- охоплення 100% населення плановими профілактичними щепленнями;
- охоплення 95% пацієнтів із хронічною нирковою вакцинацією проти гепатиту В.

2.10. Культура

Пріоритетні напрямки та ключові кроки:

- ✓ цифровізація культурного осередку Арцизької міської територіальної громади (створення та наповнення електронного порталу з інформацією про всі заклади культури);
- ✓ участь в українських та міжнародних культурних грантах, проєктах;
- ✓ продовження роботи в межах культурних та соціальних проєктів громади («Кіно просто неба», «Друге дихання» тощо);
- ✓ взаємодія з етнічними та релігійними спільнотами Арцизької міської територіальної громади;
- ✓ робота з усіма соціальними групами населення громади (культурно-просвітницька, культурно-розважальна робота тощо);
- ✓ продовження роботи зі збереження історичної пам'яті корінних народів України, жертв Голокосту та Голодомору, депортованих осіб (вшанування роковин пам'яті, проведення заходів, видання матеріалів);
- ✓ активізація роботи, спрямованої на утвердження статусу української мови як державної в усіх сферах суспільного життя громади (організація курсів, проведення заходів, спрямованих на популяризацію української літератури, українського кіномистецтва, театрального мистецтва);
- ✓ продовження роботи з підтримки ЗСУ, спрямованої на підняття морального духу населення, патріотизму (тематичні заходи, культурні проєкти, акції, інформаційно-просвітницька робота);
- ✓ створення умов для ефективного використання унікальних природних та туристичних ресурсів для розвитку туризму із залученням інвестицій.

Очікувані результати:

- охоплення населення культурними послугами, до 70%

2.11. Фізична культура і спорт

Пріоритетні напрямки та ключові кроки:

- ✓ забезпечення сталої роботи комунального підприємства «Арцизьке фізкультурно-спортивне підприємство «Колос»»;
- ✓ забезпечення безпеки учасників навчально-тренувального процесу;
- ✓ забезпечення доступу населення до якісних фізкультурно-оздоровчих послуг, залучення різних верств населення до занять фізичною культурою і спортом;
- ✓ забезпечення підготовки спортсменів Арцизької громади до участі у всеукраїнських та міжнародних змаганнях, підтримки резервного спорту та спорту вищих досягнень;
- ✓ розвиток спортивної інфраструктури в Арцизькій громаді, реалізація раніше запланованих інфраструктурних проєктів;
- ✓ висвітлення підготовки та участі спортсменів Арцизької громади у всеукраїнських та міжнародних змаганнях, розвитку фізичної культури і спорту в ЗМІ, соціальних мережах з метою пропагування занять фізичною культурою і спортом серед населення громади.

Очікувані результати:

- охоплення населення спортом до 20%;
- збільшено кількість фізкультурно-спортивних і оздоровчих заходів до 120 одиниць в рік.

2.12. Розвиток громадянського суспільства

Пріоритетні напрямки:

- ✓ забезпечення ефективних процедур громадської участі у вирішенні питань місцевого значення з урахуванням особливостей воєнного та післявоєнного стану;

- ✓ створення сприятливих умов для формування та інституційного розвитку інститутів громадянського суспільства з урахуванням особливостей воєнного та післявоєнного стану;
- ✓ стимулювання участі інститутів громадянського суспільства в соціально-економічному розвитку громади з урахуванням особливостей воєнного та післявоєнного стану;
- ✓ створення умов для реалізації конституційних прав громадян на інформацію, забезпечення відкритості та прозорості у діяльності Арцизької міської ради через залучення засобів масової інформації до висвітлення про її діяльність з урахуванням особливостей воєнного та післявоєнного стану;
- ✓ розвиток електронного врядування та демократії, забезпечення функціонування електронних сервісів.

Ключові кроки:

- аналіз практики функціонування громадської ради при виконавчому комітеті Арцизької міської ради та подальше удосконалення засад її діяльності;
- створення сприятливих умов для реалізації громадянами права на об'єднання, підвищення рівня залученості громадян до діяльності інститутів громадянського суспільства;
- врахування громадської думки в управлінському процесі, удосконалення системи комунікацій між органом місцевого самоврядування та громадськістю;
- підвищення рівня громадянської культури і правової освіти населення, обізнаності посадових осіб органів місцевого самоврядування у питаннях громадянського суспільства;
- проведення зустрічей міського голови, представників виконавчого комітету з органами самоорганізації населення, представниками громадських організацій, мешканцями громади;
- сприяння розвитку волонтерської діяльності;
- участь громадських організацій у грантовій діяльності, проведення відповідних навчань, тренінгів та консультацій;
- підтримка громадських ініціатив, визначення кращих проєктів та заохочення найактивніших учасників та найактивніших представників громадянського суспільства;
- забезпечення проведення публічного громадського обговорення (конференцій, форумів, громадських слухань, засідань за круглим столом, зборів, зустрічей (нарад) з громадськістю) з актуальних питань соціально-економічного та гуманітарного розвитку громади;
- розроблення та впровадження онлайн-платформи для взаємодії органу місцевого самоврядування з громадянами та інститутами громадянського суспільства.

Очікувані результати:

- підвищення рівня активності громадян до об'єднання для спільної у тому числі волонтерської діяльності;
- зростання рівня участі інститутів громадянського суспільства у вирішенні соціально-економічного розвитку громади;
- зростання рівня прозорості та відкритості діяльності Арцизької міської ради.

2.13. Природокористування та безпека життєдіяльності людини

Пріоритетні напрямки та ключові кроки:

- ✓ підвищення екологічної свідомості широких верств населення;
- ✓ забезпечення екологічної безпеки шляхом запобігання або зниження рівня забруднення навколишнього середовища, зменшення обсягів відходів, викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти;
- ✓ впровадження системи управління відходами в Арцизькій громаді;

- ✓ розроблення місцевої програми управління відходами на території Арцизької громади;
- ✓ утримання в належному стані діючих сміттєзвалищ, ліквідація стихійних сміттєзвалищ;
- ✓ реконструкція очисних споруд у м. Арциз;
- ✓ завершення розроблення Стратегії екологічної безпеки та адаптації до змін клімату на період до 2030 року, Місцевого енергетичного плану;
- ✓ відтворення лісів, створення нових та реконструкція існуючих полезахисних смуг;
- ✓ забезпечення гарантованого рівня захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій у мирний час та в особливий період;
- ✓ створення місцевого матеріального резерву з метою надання невідкладної допомоги постраждалому населенню, здійснення заходів, спрямованих на запобігання та ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій та проведення відновлювальних робіт;
- ✓ забезпечення діяльності місцевої пожежної команди (охорони);
- ✓ підтримання у готовності захисних споруд цивільного захисту;
- ✓ організація проведення в навчальних закладах громади працівниками поліції виховної роботи, спрямованої на попередження злочинності, правове виховання дітей і підлітків.
- ✓ сприяння участі у підготовці та виконанні завдань національного спротиву в мирний час та в особливий період;
- ✓ забезпечення виконання заходів національного спротиву місцевого значення та підготовки громадян України до національного спротиву;
- ✓ сприяння створенню добровільних формувань територіальних громад;
- ✓ забезпечення життєдіяльності населення і функціонування об'єктів інфраструктури;
- ✓ сприяння популяризації участі в заходах національного спротиву.

Очікувані результати:

- зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами;
- забезпечення пожежної безпеки в населених пунктах громади;
- забезпечено гарантований рівень захисту населення і територій громади від надзвичайних ситуацій у мирний час та в особливий період;
- утримання захисних споруд цивільного захисту у належному стані.

3. Місцеві програми, реалізація яких здійснюватиметься у 2024 – 2025 роках

№ з/п	Назва програми	Строк дії програми	Відповідальний виконавець
1	Програма по локалізації та ліквідації амброзії полинолистої на території Арцизької міської громади на 2021-2026 роки	2021-2026	Головне управління Держпродспоживслужби в Одеській області, керівники сільськогосподарських підприємств усіх форм власності
2	Міська програма цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки Арцизької міської територіальної громади Одеської області на 2021 – 2024 роки	2021–2024	Арцизька міська рада, 2 ДПРЗ ГУ ДСНС України в Одеській області
3	Програма розвитку фізичної культури і спорту в Арцизькій міській територіальній громаді на 2021-2023 роки	2021-2023 (продовження дії)	Комунальне підприємство «Арцизьке фізкультурно-спортивне підприємство «Колос» Арцизької міської ради
4	Програма розвитку освітньої галузі Арцизької міської територіальної громади	2021-2023 (продовження дії)	Відділ освіти, молоді та спорту Арцизької міської ради

№ з/п	Назва програми	Строк дії програми	Відповідальний виконавець
	на 2021-2023 роки	я дії)	
5	Комплексна програма утримання та ремонту автомобільних доріг загального користування, у тому числі державного, місцевого значення та вулиць і доріг комунальної власності Арцизької міської територіальної громади на 2021-2025 роки.	2021-2025	Арцизька міська рада відділ капітального будівництва, житлово-комунального господарства, архітектури, містобудування, транспорту та благоустрою
6	Програма розвитку культури, туризму та збереження історико-культурної спадщини Арцизької міської територіальної громади на 2022-2024 роки	2022-2024	Відділу культури та туризму Арцизької міської ради
7	Програма підтримки лікарських кадрів для Комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги Арцизької міської ради» на 2022-2023 роки.	2022-2023 (продовженн я дії)	Арцизька міська рада
8	Програма забезпечення безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань Комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги Арцизької міської ради» на 2022-2023 роки.	2022-2023 (продовженн я дії)	Арцизька міська рада
9	Програма розвитку та фінансової підтримки Комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги Арцизької міської ради» на 2022-2023 роки.	2022-2023 (продовженн я дії)	Арцизька міська рада
10	Комплексна програма розвитку житлово-комунального господарства Арцизької міської територіальної громади на 2022-2027 роки.	2022-2027	Комунальні підприємства та виконавчий комітет міської ради
11	Програма національного спротиву та територіальної оборони Арцизької міської територіальної громади на 2022-2024 роки.	2022-2024	Арцизька міська рада
12	Цільова соціальна програма з національно-патріотичного виховання на період до 2025 року.	2022- 2025	Відділ освіти, молоді та спорту
13	Цільова соціальна програма «Арцизька молодь» на 2022-2025 роки.	2022-2025	Відділ освіти, молоді та спорту, Відділ культури та туризм
14	Програма проведення незалежної оцінки об'єктів комунальної власності Арцизької міської територіальної громади для передачі в оренду та відчуження на 2022-2023 роки.	2022-2023 (продовженн я дії)	Арцизька міська рада
15	Програма розвитку земельних відносин Арцизької міської територіальної громади на 2022-2023 роки.	2022-2023 (продовженн я дії)	Арцизька міська рада
16	Програма про надання матеріально-грошової допомоги мешканцям Арцизької міської територіальної громади на 2022-2025 роки	2022-2025	Арцизька міська рада

№ з/п	Назва програми	Строк дії програми	Відповідальний виконавець
17	Програма відзначення державних та професійних свят, ювілейних дат, заохочення за заслуги перед громадою, забезпечення проведення культурно – масових заходів, здійснення представницьких та інших заходів Арцизькою міською радою на 2022 – 2025 роки	2022-2025	Арцизька міська рада
18	Програма підтримки та покращення екологічного та санітарного стану на території Арцизької міської територіальної громади на 2022-2025 роки	2022-2025	Виконавчий комітет Арцизької міської ради
19	Програма термомодернізації та енергозбереження об'єктів комунальної власності Арцизької міської територіальної громади на 2022-2025 роки	2022-2025	Виконавчий комітет Арцизької міської ради
20	Програма «Поліцейський офіцер громади на 2022-2025 роки»	2022-2025	Виконавчий комітет Арцизької міської ради
21	Програма фінансової підтримки КНП «Арцизька ЦОЛ» на 2023-2024 роки	2023-2024	Арцизька міська рада
22	Програма безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів, у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань та зубопротезування учасників бойових дій та осіб, прирівняних до них на 2023-2024 роки	2023-2024	Арцизька міська рада
23	Програма підтримки лікарських кадрів КНП «Арцизька ЦОЛ» на 2023-2024 роки	2023-2024	Арцизька міська рада
24	Програма «Фінансування витрат за надані пільги на послуги зв'язку окремим категоріям громадян на 2023-2025 роки»	2023-2025	Арцизька міська рада
25	Програма компенсації пільгового проїзду окремих категорій громадян у залізничному транспорті на 2023-2025 роки	2023-2025	Арцизька міська рада
26	Програма фінансової підтримки КО Арцизький дитячий позаміський заклад оздоровлення та відпочинку «Ювілейний» на 2023-2024 рік	2023-2024	КО АДПЗОВ «Ювілейний»
27	Програма «Забезпечення діяльності водопровідно-каналізаційного господарства на території Арцизької міської територіальної громади на 2023-2025 роки»	2023-2025	Арцизька міська рада
28	Програма «Благоустрій територій населених пунктів Арцизької міської територіальної громади на 2023-2025 роки»	2023-2025	Арцизька міська рада
29	Програма виплати грошових винагород спортсменам Арцизької міської територіальної громади за результатами олімпійських,	2023 (продовження дії)	Арцизька міська рада КП «Колос» Відділ освіти, молоді та спорту

№ з/п	Назва програми	Строк дії програми	Відповідальний виконавець
	неолімпійських, параолімпійських та дефолімпійських видів спорту на 2023 рік		
30	Програма підтримки та стимулювання об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Арцизької міської територіальної громади на 2023-2025 роки	2023-2025	Арцизька міська рада
31	Програма розроблення схем планування та забудови територій (містобудівної документації) на території Арцизької міської територіальної громади на 2023-2025 роки	2023-2025	Арцизька міська рада Відділ капітального будівництва, ЖКГ
32	Програма підтримки Збройних Сил України та підрозділів територіальної оборони, розташованих на території Арцизької міської територіальної громади, на 2023 рік	2023 (продовження дії)	Арцизька міська рада